

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2563

Needs Assessment and Guidelines for Enhancing Participation
in Educational Management of Basic Education School Board
Members in Schools under Angthong Primary Educational
Service Area Office

Miss Pimrat Patthamarot

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อ่างทอง

ชื่อและนามสกุล   นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์

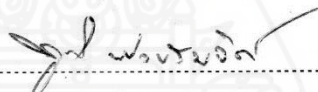
แขนงวิชา   บริหารการศึกษา

สาขาวิชา   ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตรร์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตรร์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาคนคว่ำอิสระ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้ศึกษา นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ **รหัสนักศึกษา** 2612300901

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พวงสมจิตร **ปการศึกษ** 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

การวิจัยมี 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 279 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ชนิดตอบสนองคู่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ และครู จำนวน 8 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา และ สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (2) ดัชนีความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เท่ากับ 0.10 ทั้ง 4 ด้าน และ (3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละด้าน คือ (3.1) ด้านวิชาการ โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา และการให้ความเห็นชอบต่อแผนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (3.2) ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหารงบประมาณ ตั้งแต่การจัดทำแผนงบประมาณ การขอตั้งงบประมาณ การระดมทรัพยากร และการตรวจสอบการใช้งบประมาณ (3.3) ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานบุคคล ถูกต้อง โปร่งใส ยุติธรรม และเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน และ (3.4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน การให้ความเห็นชอบต่อแผนการรับนักเรียนและรับฟังความคิดเห็นอื่น ๆ ที่จะนำมาซึ่งความราบรื่น โปร่งใส และประสิทธิภาพในการบริหารงานทั่วไป

คำสำคัญ ความต้องการจำเป็น แนวทางการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Independent study title: Needs Assessment and Guidelines for Enhancing Participation in Educational Management of Basic Education School Board Members in Schools under Anghong Primary Educational Service Area Office

Author: Miss Pimrat Patthamarot; **ID:** 2612300901;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent study advisor: Dr. Choochat Phuangsomjit, Associate Professor;

Academic year: 2020

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the actual condition and the desirable condition of participation in educational management of basic education school board members; (2) to study the needs for educational management of basic education school board members; and (3) to propose guidelines for enhancing participation in educational management of basic education school board members in schools under the Anghong Primary Educational Service Area Office.

The research process comprised two phases: Phase 1 was a study of the needs for educational management of basic education school board members. The research sample consisted of 279 basic education school board members in schools under the Anghong Primary Educational Service Area Office. The employed research tool was a dual response rating scale questionnaire. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and $PNI_{modified}$. Phase 2 was the proposal of guidelines for enhancing participation in educational management of basic education school board members. The key research informants were 8 school directors, school board chairpersons, educational supervisors, and teachers. The employed research tool was an evaluation form to assess the appropriateness of the guidelines for enhancing participation in educational management. Data were analyzed with the use of percentage and content analysis.

The research results showed that (1) both the actual condition and the desirable condition of participation in educational management of basic education school board members were rated at the high level; (2) The needs priority index of participation in educational management of basic education school board members in each of the four aspects of academic affair, budget, personnel management, and general administration was equal to 0.10; and (3) the guidelines for enhancing participation in educational management of basic education school board members in each of the four aspects of educational management were as follows: (3.1) in the academic affair aspect, the school should allow and encourage school board members to participate in curriculum development, educational quality assurance, and provision of opinions toward the academic affair management plans of the school; (3.2) in the budget management aspect, the school should provide opportunities for the school board members to participate in every step of budget management including the formulation of budget plans, the request for the budget, the resource mobilization, and the budget utilization audit; (3.3) in the personnel management aspect, the school should listen to the opinions and suggestions of the school board members so that the personnel management is righteous, transparent, fair, and creating a good understanding between the school and the community; and (3.4) in the general administration aspect, the school should provide opportunities for the school board members to participate in determining the school's philosophy, vision, and mission; also, to participate in approval of the students admission plan and to provide other opinions that will lead to the smoothness, transparency and efficiency in general administration.

Keywords: Needs, Enhancing guidelines, Participation in educational management, Basic education school board member

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จไปได้ด้วยดีด้วยความเมตตา ความกรุณาดูแลเอาใจใส่ ติดตาม ให้คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนการตรวจความถูกต้อง แก้ไขข้อบกพร่อง และช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พวงสมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ แขนงวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ ที่ให้ความกรุณา เป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้ความรู้ ให้นำแนวคิด และให้คำแนะนำ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความเมตตากรุณา และความปรารถนาดี รวมถึงความเอื้ออาทร ให้กำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจารย์มิให้เสมอมา จึงกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องมือ ตอบแบบสอบถาม และทำการพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ รวมไปถึงเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมีความหวังใจและให้กำลังใจที่มีให้เสมอมา

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณของคุณแม่วัชรีย์ ปัทมโรจน์ และทุกคนในครอบครัว ที่เป็นกำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา คอยให้คำแนะนำ เตือนสติผู้วิจัยเป็นอย่างดี เสมอมา ส่งผลให้ผู้วิจัยมีกำลังใจศึกษา จนสำเร็จดังปรารถนา หากประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับทุกคนที่คอยสนับสนุน คอยช่วยเหลือ ตลอดจน มารดา คุณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์

สิงหาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการศึกษา	5
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	14
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	22
กฎระเบียบที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	33
บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	47
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	68
สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็น ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง.....	74
ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
ระยะที่ 1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความต้องการจำเป็น ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง	82
ระยะที่ 2 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	104
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
สรุปการวิจัย	116
อภิปรายผล	122
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	135
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หนังสือขอตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย[ชื่อภาคผนวก]	136
ข ผลการวิเคราะห์ความเที่ยง.....	143
ค เครื่องมือวิจัยระยะที่ 1.....	145
ง การวิจัยระยะที่ 2 หนังสือขอความอนุเคราะห์วิจัย.....	151
จ เครื่องมือวิจัยระยะที่ 2.....	163
ประวัติผู้ศึกษา	177

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	82
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง	85
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ	86
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ	87
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล	89
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป	90
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ	93
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ	94
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล	95
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป	97
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง	99
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านวิชาการ	100
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านงบประมาณ	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็น ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านบริหารงานบุคคล	102
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็น ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านบริหารงานทั่วไป	103
ตารางที่ 4.17 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อ แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนด้านวิชาการ	105
ตารางที่ 4.18 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทาง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ด้านงบประมาณ	106
ตารางที่ 4.19 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทาง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนด้านบริหารงานบุคคล.....	110
ตารางที่ 4.20 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทาง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนด้านบริหารงานทั่วไป.....	111

ฉ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	แสดงกรอบแนวคิดการศึกษา	หน้า 8
------------	------------------------------	--------

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา และความสำคัญของการศึกษา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษา อัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 38 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนดโดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องดำเนินการให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การดำเนินกิจการของสถานศึกษาเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยแบ่งสถานศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป ประกอบด้วย สถานศึกษาขนาดเล็ก มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คนและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 15 คน และ 2) สถานศึกษารูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนา

มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 15 คน (คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562, น.36, 2562)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาครูบุคลากรทางการศึกษาอย่างแท้จริงในลักษณะเป็นเจ้าของ หรือหุ้นส่วนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือผู้ทำหน้าที่แทนชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนทุกคน จึงต้องคำนึงถึงการจัดการศึกษาที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นลูกหลานของชุมชน ขณะเดียวกันก็ต้องทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโดยตระหนักถึงความเป็น “เจ้าของร่วมกัน” จึงอาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา พร้อมกับยึดถือหลักการของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกัน และคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุนด้านการจัดการศึกษา

อนึ่ง ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จรวมถึงจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งไปสู่คุณภาพที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนและนักเรียนต่อไป (คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562, น. 36, 2562)

สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม นับเป็นอีกเขตหนึ่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีการใช้กลไกการบริหารการศึกษาด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ดังกล่าว ประกอบไปด้วยสถานศึกษาจำนวน 145 แห่ง หากอ้างอิงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ประกอบกับกฎกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาพุทธศักราช 2550 สามารถแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 300 คน ต่อโรงเรียน จำนวน 142 แห่ง และขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมากกว่า 300 คนต่อโรงเรียน จำนวน

3 แห่ง โดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ระบุว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวน 15 คน ตามลำดับ จึงสามารถกล่าวได้ว่าสถานศึกษาซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำเป็นต้องมีจำนวนสมาชิกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น 1,323 คน นอกจากนั้นยังต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 อย่างเคร่งครัด (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2561)

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (2562) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่ามีปัญหาในการจัดการศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (O-net) ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ครูมีความเชี่ยวชาญไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณที่เพียงพอ ขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ละสถานศึกษาอยู่ในชุมชนที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ผู้บริหาร คณะครู ชุมชนและนักวิชาการในด้านการศึกษา โดยคาดหวังว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานน่าจะมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นแต่ในสภาพของความเป็นจริง ยังมีปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการในระดับโรงเรียน โรงเรียนระดับเดียวกัน ประเภทเดียวกันยังมีความแตกต่างทั้งในด้านการบริหารจัดการด้านคุณภาพการศึกษารวมถึงขาดแรงจูงใจและมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กร ชุมชน บุคคล สถาบันวิชาชีพหรือภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยังมีน้อยและไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ด้านกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะบทบาทที่สำคัญคือ บทบาทในการกำหนดนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา บทบาทในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน บทบาทในการบริหารงบประมาณ บทบาทในการกำกับติดตาม ประเมินผล ทั้งนี้สาเหตุเนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจว่า บทบาทดังกล่าว เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนบางแห่งที่ผู้บริหารยังให้ความสำคัญน้อยในด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำและเทคนิคการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการเข้ามามีบทบาทในการร่วมบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภายใต การประสานงานระหว่างองค์กรคณะบุคคลที่มีการเชื่อมโยง บูรณาการเป็นระบบต่อเนื่อง ทั้งด้านนโยบาย การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินรายงานผลการดำเนินงานด้วย

มาเรียม นิลพันธ์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการเรียนรู้และแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนหนึ่ง ยังไม่สามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ข้อจำกัดดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญและเป็นกระบวนการสำคัญที่มีอิทธิพลยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้สาเหตุสำคัญประการหนึ่งของข้อจำกัดดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากการที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่เป็นผู้แทนจากหลากหลายสาขาอาชีพ ที่มีได้มีความเกี่ยวข้องกับวงการศึกษา หรือมิได้ติดตามความเคลื่อนไหวในแวดวงการศึกษาอย่างต่อเนื่องก่อนเข้ามาเป็นกรรมการ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการศึกษาและการเรียนรู้ จึงไม่สามารถร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร

นอกจากนี้ ผลการวิจัยการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ยังพบว่า การปฏิบัติงานโดยรวมมีการปฏิบัติในระดับกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านพิทักษ์สิทธิเด็ก ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ส่วนประเด็นที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนเป็นวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น ปัญหาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ปัญหาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการมีเวลาไม่เพียงพอในการเข้ามาช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (สิรินภา ธรรมใจ, สุรพล บัวพิมพ์, 2556)

จากสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่กำลังประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการเข้ามาช่วยในการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ไม่ได้เป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่ง และเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนหนึ่งยังไม่สามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ข้อจำกัดดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญและเป็นกระบวนการ

สำคัญที่มีอิทธิพลยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2552) ด้วยสาเหตุและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึง ความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นอย่างไร เพื่อได้ทราบข้อมูลความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้มุ่งสู่สภาพความเป็นจริงตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถนำไปพัฒนาเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2.3 เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งปรากฏในคู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) โดยคู่มือดังกล่าว กำหนดบทบาทหน้าที่ของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ประกอบด้วยบทบาทที่ครอบคลุมงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านวิชาการ

1. ให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการรับประเมินจากภายนอก
2. ให้ความเห็นชอบเรื่อง การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบกรณีที่สถานศึกษานำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านงบประมาณ

1. ให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
3. ให้ความเห็นชอบการขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
4. ให้ความเห็นชอบการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
5. ให้ความเห็นชอบการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

ด้านการบริหารงานบุคคล

1. กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกำหนด
2. เสนอความต้องการและให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครู และ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา
3. ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ต่อผู้บริหารสถานศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมอบหมาย

ด้านการบริหารทั่วไป

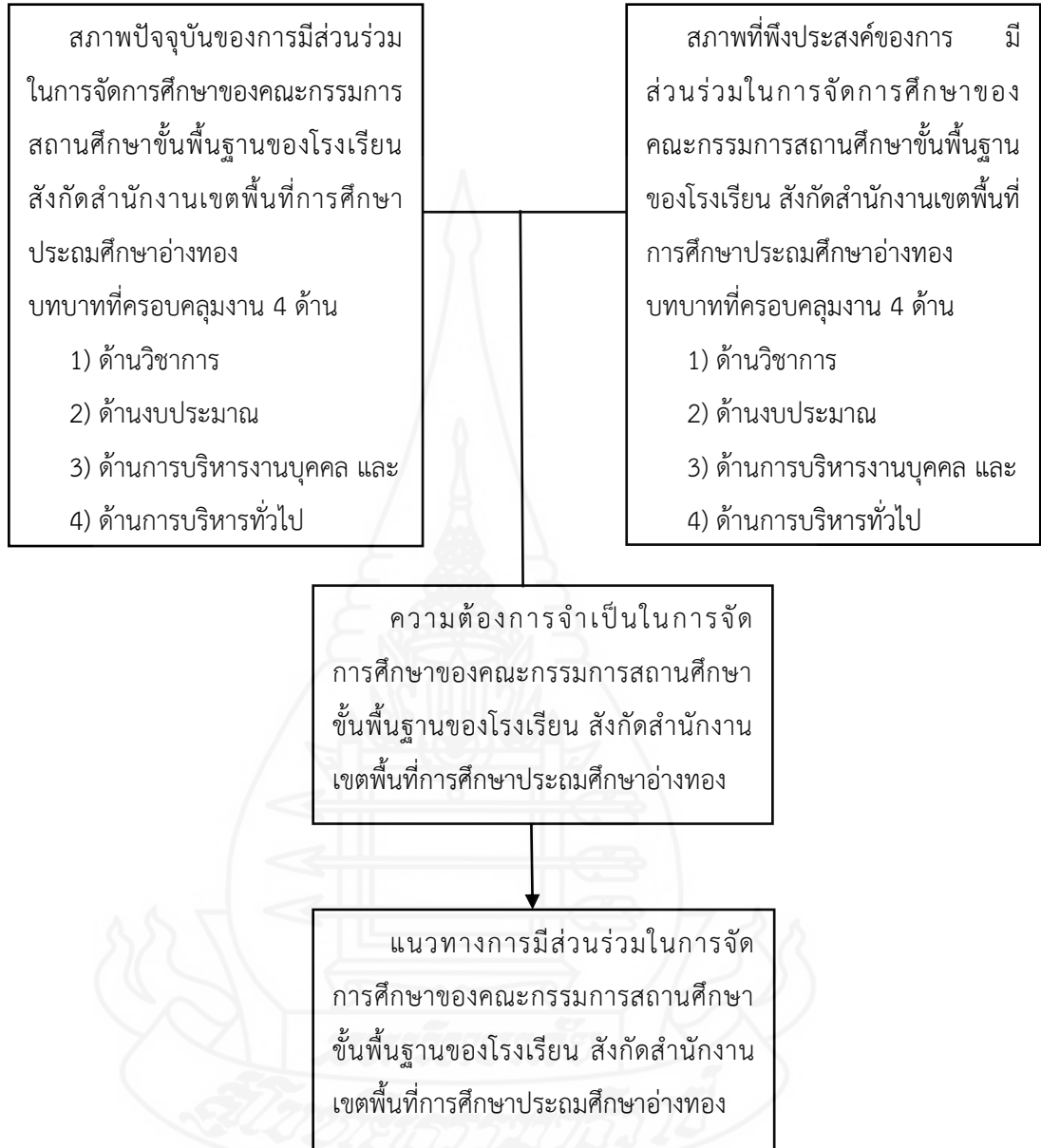
1. ให้ความเห็นชอบการวางแผนการบริหารงานการศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบการรับนักเรียน
3. ให้ความเห็นชอบเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
4. ให้ความเห็นชอบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) ของนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550) เพื่อศึกษาผลต่างระหว่างความคาดหวังและสภาพปัจจุบันของบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้สูตร

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่คาดหวัง คือ ระดับความต้องการ
 D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน

สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตการวิจัยออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านประชากร ด้านตัวแปร และด้านระยะเวลา

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 1,323 คน จาก โรงเรียน 144 แห่ง

4.2 ด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.2.1 ความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งศึกษาตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

4.2.2 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งศึกษาแนวทางตามกรอบการบริหารงานทั้ง 4 งาน

4.3 ด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยในช่วงปีการศึกษา 2563

5. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5.3 ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ที่สังเกตได้ ซึ่งความแตกต่างนี้ทำให้เกิดปัญหาและหากไม่ได้รับการแก้ไขพัฒนาหรือสนองตอบจะก่อให้เกิดผลเสีย แต่หากได้รับการแก้ไข พัฒนาหรือสนองตอบก็จะเป็นผลดีต่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งสามารถจำแนกได้ 2 ข้อ คือ

5.3.1 สภาพที่เป็นจริง หมายถึง สภาพปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่ในปัจจุบันของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5.3.2 สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง คาดการณ์และต้องการให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ตามรูปแบบการประเมินแบบสอบถามที่ได้จากแนวคิดการวิจัยแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่สังเคราะห์ตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ครอบคลุมการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

1) **ด้านวิชาการ** หมายถึง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการให้ความเห็นชอบการให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และให้ความเห็นชอบกรณีที่สถานศึกษานำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) **ด้านงบประมาณ** หมายถึง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

3) **ด้านการบริหารงานบุคคล** หมายถึง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกำหนด การเสนอความต้องการและให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา การให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมอบหมาย

4) **ด้านการบริหารทั่วไป** หมายถึง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการให้ความเห็นชอบการวางแผนการบริหารงานการศึกษา การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

5.4 บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งปรากฏในคู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) โดยคู่มือดังกล่าว กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย บทบาทที่ครอบคลุมงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหาร ทั่วไป

5.5 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ตามแนวความคิดของผู้บริหาร สถานศึกษา ได้จากแบบสอบถามและการแสดงความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด แล้วนำ ผลสรุปที่ได้มาเป็นร่าง แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อเสนอให้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มพิจารณาให้ความเห็นชอบ

5.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง หมายถึง หน่วยงานการศึกษา ที่รับผิดชอบ ดูแล ควบคุมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใต้การ กำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงระดับความต้องการจำเป็น และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนด นโยบายในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

6.2 โรงเรียนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

6.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สามารถนำแนวทางที่ได้ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็น และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทองผู้วิจัยได้รวบรวมและศึกษาแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมา กำหนดเป็นกรอบและแนวทางในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
  - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
  - 1.2 รูปแบบของการมีส่วนร่วม
  - 1.3 เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วม
  - 1.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
  - 2.1 แนวคิด เกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
  - 2.2 บทบาทของการมีส่วนร่วม
  - 2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
  - 2.4 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
3. กฎระเบียบที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 5.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
  - 5.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 5.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 5.4 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 5.5 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 5.6 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

7. สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจำนวนหลายฉบับ พบว่าการนิยาม ความหมายของ “การมีส่วนร่วม” จะนิยามตามจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา โดยมีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Cohen & Uphoff (1981, p.6) การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

United Nations (1981 อ้างในสมบัติ นามบุรี 2562, น. 184) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่างๆ ด้วยความเต็มใจ

Putti (1987อ้างในสมบัติ นามบุรี 2562, น. 185) การมีส่วนร่วม หมายถึง พื้นฐานของกิจกรรมต่างๆ ที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการมีลักษณะกว้าง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้การมีส่วนร่วมขยายไปสู่ การปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์การ

ชูชาติ พวงสมจิตร (2540, น. 13) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อถึงตัวประชาชนหรือกระบวนการบริหาร เป็นวิธีการร่วมพลังและความคิดสติปัญญาในการดำเนินการหรือปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลซึ่งทำให้บุคคลมีความผูกพันต่อกิจกรรมหรือองค์การ

รองรัตน์ วิเศษ (2546, น. 9) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่ประชาชนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมพิจารณากำหนดปรัชญาความต้องการของประชาชนชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหาแนวทางพัฒนาโรงเรียน

ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2558) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละ

บุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และทัศนคติมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

สุกัญญา หมู่เย็น (2559) การมีส่วนร่วม คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนี้ตั้งแต่แรกจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเรียนรู้การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมขององค์กร โดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญ ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่องค์กรกำหนดไว้ การมีส่วนร่วมจะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ต่อองค์กรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการบริหารงาน และการดำเนินงานต่าง ๆ อันเกิดประโยชน์ต่อชุมชน

1.2 รูปแบบของการมีส่วนร่วม

นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึง “รูปแบบของการมีส่วนร่วม” ที่แตกต่างกันในลักษณะต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจว่าจะศึกษาในด้านใด เช่น

Cohen and Up Hoff (1980 อ้างในธนวัฒน์ คำภีลานนท์, 2550, น. 21 -22) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 แบบ

1. แบบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ริเริ่มการตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ
2. แบบการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานขอความช่วยเหลือ
3. แบบการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. แบบการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

องค์การอนามัยโลกและกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (WHO and UNICEF, 1978, p. 41) ได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมโดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. การวางแผน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีติดตามประเมินผล และประการสำคัญคือต้องตัดสินใจด้วยตนเอง

2. การดำเนินกิจกรรม ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรรควบคุมทางการเงิน

3. การใช้ประโยชน์ ประชาชนต้องมีความสามารถในการนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม

4. การได้รับประโยชน์ ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นที่ฐานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือในรูปวัตถุก็ได้

โสภิตา ศรีนุ่น (2558) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ ซึ่งแบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมได้ 5 รูปแบบดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสารถือเป็นการมีส่วนร่วมในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ การจัดนิทรรศการจดหมายข่าวการจัดงานแถลงข่าวการติดประกาศและการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์

2. การรับฟังความคิดเห็นเป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็นการสำรวจความคิดเห็นการจัดเวทีสาธารณะการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์

3. การเกี่ยวข้องเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจเพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย

4. ความร่วมมือเป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจและมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชนเป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด

อนุชิต โมพันดุง (2560) ได้สรุปถึง รูปแบบการมีส่วนร่วมมี 3 รูปแบบใหญ่ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมแบบเป็นไปเอง (Spontaneous) ซึ่งเป็นการร่วมโดยอาสาสมัครหรือการรวมตัวกันขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาของตนเองโดยเป็นการกระทำที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภายนอก

2. การมีส่วนร่วมแบบถูกชักจูง (Induced) เป็นการเข้าร่วมโดยความต้องการเห็นชอบหรือการสนับสนุนจากรัฐบาล

3. การมีส่วนร่วมแบบบังคับ (Coercive) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมภายใต้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลภายใต้การจัดการของเจ้าหน้าที่รัฐโดยการบังคับโดยตรง

นอกจากนี้ยังสามารถ แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การเป็นสมาชิก (Membership)
2. การเป็นสมาชิกผู้เข้าประชุม (Attendance at Meeting)
3. การเป็นสมาชิกผู้บริจาคเงิน (Financial Contribution)
4. การเป็นกรรมการ (Membership of Committees)
5. การเป็นประธาน (Position of Committees)

สุกัญญา หมู่เย็น (2559) กล่าวถึง รูปแบบของการมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ 5 รูปแบบดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียและบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการรวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้งนี้การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) การปรึกษาหารือเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจและค้นหาเหตุผลที่จะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่นั้นหรือไม่การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายรูปแบบรูปแบบที่พบเห็นได้บ่อย ได้แก่

3.1 การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) เป็นการประชุมที่จัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยเจ้าของโครงการต้องส่งตัวแทนเพื่ออธิบายและตอบข้อซักถาม

3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้งในเชิงวิชาการจำเป็นต้องจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการโดยเชิญ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาอธิบายข้อซักถามและให้ความเห็นต่อโครงการผลของการประชุมต้องนำเสนอต่อที่สาธารณะและผู้เข้าร่วมประชุมต้องรับทราบผล

3.3 การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนชัดเจน เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง ทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้มีส่วนได้เสีย จากโครงการจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมการประชุมที่เป็นที่ยอมรับมีหลักเกณฑ์และประเด็น ในการพิจารณาที่ชัดเจน

4. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วม ในการให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจประเด็นปัญหานั้น ๆ โดยการแต่งตั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จากปัญหาเป็นคณะกรรมการมีอำนาจในการตัดสินใจ

5. การใช้กลไกทางกฎหมายเป็นการเรียกร้องสิทธิของตน จากการไม่ได้รับความเป็น ธรรม มักใช้ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการทางอื่นได้ โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายเป็นหลักซึ่ง อาจเกิดความยืดเยื้อต่อการดำเนินโครงการ อย่างไรก็ตามในบางกรณีประชาชนอาจไม่อยู่ในฐานะที่ จะดำเนินการฟ้องร้องเพราะนอกจากจะเสียเวลาแล้วยังมีภาระค่าใช้จ่ายและภาระในการติดตามหา ข้อมูล

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมมีหลายรูปแบบ โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับ ฟังความคิดเห็นไปจนถึงการร่วมตัดสินใจซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วม

1.3 เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วม

จากการที่ผู้วิจัยศึกษา ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจำนวนหลายฉบับ พบว่านักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึง เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วม ไว้ด้วย ดังนี้

เรณูมาศ รักษาแก้ว (2557) กล่าวถึง เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วม 3 ประการ คือ

1. ต้องมีอิสรภาพ หมายถึง มีอิสระที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้การเข้าร่วมต้องเป็นไป ด้วยความสมัครใจการถูกบังคับให้ร่วมไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใดไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม

2. ต้องมีความเสมอภาคประชาชนเข้าร่วมในกิจกรรมได้จะต้องมีสิทธิเท่าเทียมกับ ผู้เข้าร่วม

3. ต้องมีความสามารถประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย จะต้องมีความสามารถพอที่จะ เข้าร่วม ในกิจกรรมนั้นๆ หมายความว่าในบางกิจกรรมแม้จะกำหนดผู้เข้าร่วมมีเสรีภาพและเสมอภาค แต่กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความซับซ้อนเกินความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย การมีส่วนร่วมย่อมเกิดขึ้น ไม่ได้

นอกจากนี้ อนุชิต โมพันดุง (2560) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมมีดังนี้

1. ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรม

2. ประชาชนต้องไม่เสียเงินทอง ค่าใช้จ่ายในการเข้าไปมีส่วนร่วมเกินกว่าที่เขาประเมินผลตอบแทนที่จะได้รับ

3. ประชาชนต้องมีความสนใจที่สัมพันธ์สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมนั้น

4. ประชาชนต้องสามารถสื่อสารเข้าใจทั้งสองฝ่าย

5. ประชาชนต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพทางสังคมหากเข้าไปมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า เงื่อนไขของการมีส่วนร่วม คือ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนนั้น จะต้องเกิดจากความพร้อม ความเต็มใจ ความรู้สึกผูกพันกับท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความกระตือรือร้นของประชาชน ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนตนเอง

1.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการและนักการศึกษา รวมถึงหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้อย่างหลากหลาย เช่น

นวนลน้อย ตรีรัตน์ (2543) กล่าวถึง ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น

2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ

3. การสร้างฉันทามติสูงสุดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4. การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5. การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น สามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้

6. ช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนและไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชนและ เกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน

7. การพัฒนาผู้เชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชนถือว่าเป็นการศึกษาชุมชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน

8. ช่วยให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มพูนทุนทางสังคม และช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นสอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบ มีส่วนร่วม

กฤษมา เขียวเพกา (2560) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมมีดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากโครงการพัฒนาชุมชนในทุกโครงการจะมีวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งคือ เพื่อให้ประชาชนกินดีอยู่ดีมีรายได้สูงขึ้นมีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้นรวมตลอดถึงต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่นๆ เป็นไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น หากประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นประชากรเป้าหมายของโครงการพัฒนาชุมชนได้ยอมรับและสนับสนุนต่อการพัฒนาชุมชนโครงการเหล่านั้นย่อมมีโอกาสที่จะบรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ง่ายและในทางตรงกันข้ามหากประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นประชากรเป้าหมายของโครงการพัฒนาชุมชนไม่ให้การสนับสนุนจนถึงขนาดทำการต่อต้านแล้วโครงการพัฒนาชุมชนนั้นย่อมประสบกับความล้มเหลวในที่สุด

2. เนื่องจากการยอมรับว่าประชาชนในชุมชนเป็นผู้รู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการต่างๆ ของชุมชนตนเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเป็นผู้อาศัยในพื้นที่นั้นมานานอย่างต่อเนื่อง จึงน่าจะรู้เรื่องราวของปัญหาและความต้องการ ดังนั้นการที่ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่ทราบปัญหาและความต้องการได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นตอนต่างๆ ของการพัฒนาจึงน่าจะเป็นสิ่งที่ดีเพื่อที่จะได้สร้างความรู้สึกรับผิดชอบและการแก้ปัญหาของชุมชนได้อย่างตรงจุดกับความต้องการมากขึ้น

3. เนื่องจากตระหนักว่าแนวคิดของการพัฒนาชุมชนในลักษณะที่จะใช้รูปแบบเดียวกัน ทั่วประเทศเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะสภาพปัญหาความต้องการตลอดจนสภาพภูมิศาสตร์พื้นที่ทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองค่านิยมและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกัน ฉะนั้นการที่จะให้รูปแบบของการพัฒนาชุมชนเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศนอกจากจะเป็นการแก้ไขปัญหามาตรังจุดแล้วยังอาจสร้างความล้มเหลวในการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนได้ง่าย โดยเฉพาะถ้าชุมชนไม่ยอมรับ ไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านในสิ่งที่บังคับหรือชี้แนะให้เขา

4. ส่วนประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองมาเป็นแนวทางในการปูพื้นฐานเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งแนวคิดที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ ให้เกิดขึ้นทุกระดับในการพัฒนาชุมชนก็เช่นกัน แนวคิดของการพัฒนาชุมชนจะมุ่งเน้นที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในขบวนการพัฒนาชุมชนนั้นๆ ช่วยเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของประชาชนในระดับชุมชนจริง

อภิเดช สิทธิพรหม (2562) ได้อธิบายถึง การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจกระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชน ช่วยให้เกิดความกระจ่างในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอ

สาธารณชนสามารถที่จะผลักดันให้เกิดการทบทวนข้อสันนิษฐานที่ปิดบังอยู่ซึ่งอาจจะปิดบังไม่ให้เห็นทางออกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดบ่อยครั้ง กระบวนการการมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการพิจารณาถึงทางเลือกใหม่แทนวิธีการที่ได้เคยใช้กันมาในอดีตสาธารณชนมักจะมีข้อมูลที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างในการที่จะนำไปสู่การตัดสินใจก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างโครงการที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ

2. ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา โดยทั่วไปกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเต็มรูปแบบมักจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมมาตั้งแต่ต้นสามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้เพราะการตัดสินใจนั้นเกิดจากข้อตกลงระหว่างกลุ่มหรือความเห็นชอบในกลุ่มซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้น ๆ

3. การสร้างฉันทามติโครงการมีส่วนร่วม สามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาวและการยอมรับระหว่างกลุ่มซึ่งก่อนหน้านี้อาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทางการมีส่วนร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่อริลดความขัดแย้งทางการเมืองและก่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4. ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้คนเรามีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และครั้งหนึ่งเมื่อได้ร่วมตัดสินใจแล้วเขาก็ยอมต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นนำไปปฏิบัติไม่เพียงแต่จะมี ความสนับสนุนต่อการนำไปปฏิบัติ แต่กลุ่มและปัจเจกชนอาจจะรู้สึกกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติด้วย

5. ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมโดยทั่วไปแล้ว การมีส่วนร่วมเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรมและการดำรงอยู่ของความชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการตัดสินใจก่อให้เกิดความขัดแย้งก็จะต้องใช้กระบวนการตัดสินใจซึ่งโปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนจะซึ่งให้สาธารณชนมีส่วนร่วมโครงการมีส่วนร่วมให้เกิดความเข้าใจถึงเหตุผลที่นำไปสู่การตัดสินใจนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนอกจากจะสร้างประโยชน์ต่อภาครัฐในการปฏิบัติงานเองยังมีประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชนอีกด้วย โดยการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมจะส่งผลต่อกิจกรรมของภาครัฐที่สามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้อย่างตรงจุดมากขึ้น และสามารถลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ ตัวของประชาชนเองก็ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพราะในกระบวนการมีส่วนร่วมย่อมจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นระหว่างกันตลอดเวลา

2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1 แนวคิด เกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คือ การใช้ชุมชนและท้องถิ่นและทุกส่วนของสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคม โรงเรียนจึงควรเป็นโรงเรียนของชุมชนที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยความร่วมมือของประชาชนและชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือความมั่นใจและความนิยมให้เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนชุมชนได้เข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนทั้งด้านการเงิน วัสดุ แรงงานและกำลังใจ ส่งเสริมให้ประชาชน มีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา ที่จะต้องให้ ความสนใจและมีส่วนร่วมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน (ภิญโญ สาธร. 2526, น. 315) และมี นักการศึกษาหลายได้กล่าวถึงแนวคิดการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สุภภรณ์ ประเสริฐสุข (2559) ได้พูดถึงแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมหมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือเป็นคณะทำงาน รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงศักยภาพ บทบาทของตนเองการตัดสินใจ หรือการดำเนิน กิจกรรมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือการดำเนินงาน

ธนารักษ์ เกตุทอง (2559) ได้พูดถึง แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง วิธีปฏิบัติที่ทำให้เกิดการนำพา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามาร่วมจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ โดยสถานศึกษาควร จะให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วม รับรู้ วางแผน ส่งเสริม ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผลตามบทบาทหน้าที่

พัชรินทร์ ยอดสิน (2560) ได้พูดถึง การส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาใน ตำบลหมายถึงการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารการศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการจัดระบบบริหารงาน บุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

สุวิมล รัฐวร (2561) ได้พูดถึงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย การวางแผน การ จัดการเรียนรู้ การติดตามและประเมินผลและการรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผน หมายถึง การเข้าร่วมในการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของปัญหา กำหนดแผนงานและโครงการ การจัดทำแผนงานและโครงการศึกษาความเป็นไปได้ของแผนและโครงการ และทบทวนแผนงานและโครงการเพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเข้าร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม แก่ผู้เรียนของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3. การติดตามและประเมินผล หมายถึง การเข้าร่วมในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมที่ได้ดำเนินการหรือปฏิบัติไปแล้วเพื่อหาข้อสรุปของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4. การรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน หมายถึง การเข้าร่วมในการรับภาระกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการร่วมกันปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคมหรือโดยส่วนตัวจากการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สจิริรัตน์ สิงทะยม (2562, น.4) สภาพการณ์มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิชาการ หมายถึง การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพภายในเพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ หมายถึง การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ กำกับ ดูแล การจัดตั้ง งบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา การบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา เพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ กำกับ ดูแล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เสนอความต้องการจำนวนและอัตราของครู บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร เพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. งานการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา ในการจัดทำนโยบาย แผนการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา การปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และดูแล บำรุงรักษา ใช้จัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน สร้างสัมพันธ์กับสถาบันอื่นในชุมชนและท้องถิ่น เพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ แนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือเป็นคณะทำงาน เข้ามามีส่วนร่วม รับรู้ วางแผน ส่งเสริม ร่วมปฏิบัติและร่วมประเมินผลตามบทบาทหน้าที่ เปิดโอกาสให้ได้แสดงศักยภาพ ตามบทบาทของตนเอง การตัดสินใจ หรือการดำเนินกิจกรรม การส่งเสริมให้ฝ่ายชุมชน และสถานศึกษา เอื้อเฟื้อกันและกัน เพื่อให้จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 บทบาทของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการและนักการศึกษา รวมถึงหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ได้กล่าวถึง บทบาทของการมีส่วนร่วมไว้อย่างหลากหลาย เช่น

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึง บทบาทของการมีส่วนร่วมของชุมชน และท้องถิ่น จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมได้ 2 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมในฐานะปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. บทบาทในฐานะปัจเจกบุคคล บทบาทการมีส่วนร่วมในฐานะปัจเจกบุคคล หมายถึง การที่บุคคล พ่อ แม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชนท้องถิ่น ได้เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่สำคัญ คือ

1.1 การมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดการศึกษาบุคคล ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น สามารถเป็นผู้จัดการได้โดยตรง โดยจัดในรูปแบบขององค์กรต่างๆ เข้ามาดำเนินการและจัดการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้

1.2 การมีส่วนร่วมในฐานะผู้มีสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา บิดา มารดา หรือผู้ปกครองกฎหมาย ได้กำหนดให้มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือผู้ที่อยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัวถ้าบิดามารดา หรือผู้ปกครองจัดการศึกษาให้แก่ บุตรหรือผู้อยู่ในความดูแล

1.3 การมีส่วนร่วมในฐานะกรรมการในคณะกรรมการที่กฎหมายกำหนด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่างๆ ทั้งในระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา นอกจากนี้การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน กฎหมายยังกำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในคณะกรรมการบริหารด้วย ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคล และให้มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 การมีส่วนร่วมในฐานะทรัพยากรบุคคล กฎหมายได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนทางการศึกษา ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

1.5 การมีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุนช่วยเหลือทั่วไป บทบาทของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง คือการอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน การเข้าร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในระดับการบริหาร และการตัดสินใจการร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงาน การให้คำปรึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากรต่าง ๆ

2. บทบาทในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 บทบาทในฐานะเป็นผู้จัดการศึกษา โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามความพร้อมและความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (มาตรา 41) คือ ท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา

2.2 บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา โดยการสนับสนุนด้านงบประมาณ การดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียน การตรวจสอบคุณภาพ และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การช่วยเหลืออำนวยความสะดวก การส่งเสริมกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของชุมชน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น สถานศึกษาต้อง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในด้านการวางแผนการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การประสานงานตลอดจน การประเมิน ในลักษณะของการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาด้วยความเต็มใจให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนา ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ต่าง ๆ นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ หาวิธีแก้ปัญหาในชีวิตจริง

2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ทั้งของไทยและต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถ ได้กล่าวถึง “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้” ไว้หลากหลาย เช่น

กรมสามัญศึกษา (2540) ได้กล่าวถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้มีแนวการจัด ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยผู้เรียนมีความพร้อม และกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา

2. ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ดี

3. ยึดการค้นพบตัวเองโดยผู้สอนพยายามจัดการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

4. เน้นกระบวนการควบคุมไปกับผลงานโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน มีชั่วโมงพิจารณาถึงผลงานแต่เพียงอย่างเดียว

5. เน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ พยายามส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริงและพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ทางบวกของผู้เรียน นำไปสู่ความสามารถ คิดสร้างสรรค์ หาวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ จะต้องจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเอง คิดเอง ปฏิบัติด้วยเอง เพราะการที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง คือ คิดเองและลงมือได้ปฏิบัติ จะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย และต้องจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจะช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาที่จะส่งเสริมผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคลให้ถึงขั้นสูงสุดไว้ ดังนี้

ศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถมองได้หลายด้าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียน ดังนี้

1. สมอมนุชย์มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพผู้สอนจะต้องสนใจให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมอง จิตใจ มือ และสุขภาพองค์รวม

2. ความหลากหลายของสติปัญญา ส่งผลต่อการพัฒนาเสริมสร้างความสามารถให้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด การจัดกระบวนการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมศักยภาพความเก่ง ความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถเก่งได้หลายด้าน

3. การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรง โดยมีแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

3.1 จัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามความสามารถ ทั้งด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์ และทักษะ

3.2 ลดการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาลง ผู้เรียนกับผู้สอนมีบทบาทร่วมกัน ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนจากสถานการณ์จริงที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตจริง เรียนรู้ความจริงในตัวเองและความจริงในสิ่งแวดล้อมจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เตรียมการจัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา วางแนวกิจกรรม และประเมินผล

4. ปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้มีดังนี้

4.1 กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีโอกาสสร้างสรรค์โดยที่ครูช่วยจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อ และสรุปสาระการเรียนรู้

4.2 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกายและจิตใจ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

4.3 สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและความคาดหวังของสังคม ผลการเรียนรู้จากสาระและกระบวนการจะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และมีความสุขในการเรียน

4.4 แหล่งเรียนรู้มีหลากหลายและเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ตามความถนัดความสนใจ

4.5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรที่ช่วยเหลือ เกื้อกูลห่วงใย มีกิจกรรมกันในกระบวนการเรียนรู้ คือ แลกเปลี่ยนความรู้ถักทอความคิดพิชิตปัญหาร่วมกัน

4.6 ศิษย์มีความศรัทธาต่อครูผู้สอน สาระที่เรียนรวมทั้งกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีใจรักที่จะเรียนรู้ ทั้งนี้ครูต้องมีความเชื่อว่าศิษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างสิ่งแวดล้อม

4.7 สาระและกระบวนการเรียนรู้เชื่อมรอบตัวของผู้เรียนจนผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

4.8 กระบวนการเรียนรู้มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกัน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพนั้นสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ผลักดันให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเอง และส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม

2.4 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ในมาตราที่ 9 ยังได้กล่าวถึง การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นหมวด 4 ตั้งแต่มาตราที่ 22 ถึงมาตรา 3) กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ยึดหลัก ดังนี้

1.1 ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้น จึงต้องจัดสภาวะแวดล้อมบรรยากาศ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้หลากหลาย เพื่อเอื้อต่อความสามารถของแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจเหมาะสม แก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา และเป็นการเรียนรู้กันและกัน อันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองชุมชนสังคมและประเทศชาติโดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน และทุกส่วนของสังคม

1.2 ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนการสอนมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำ ได้คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. มุ่งปลูกฝังและสร้างลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน โดยเน้นความรู้ คุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และบูรณาการความรู้ในเรื่องต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งการฝึกทักษะและกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ใช้ความรู้โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1 ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจรักษาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการ
รู้จักประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

2.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทย
อย่างถูกต้อง

2.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

3. กระบวนการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางใน
การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ
ผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2 ให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และ
การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้
คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

3.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน
สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

3.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการ
เรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การ
วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

3.6 ผู้เรียนและผู้สอนเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่ง
วิทยาการประเภทต่าง ๆ

3.7 การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดา
มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

4. การส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้
กำหนดบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของรัฐและสถานศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

4.1 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุก
รูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์
อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษา และนันทนาการแหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้
อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

4.2 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ
ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

4.3 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

4.4 หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลายเหมาะสมกับแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

4.5 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูล ข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

4.6 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริม ให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา

5. การประเมินผลการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้ระบุถึงวิธีการประเมินผลการจัดการกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผลผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา นอกจากนั้นการประเมินผลผู้เรียนยังต้องเกี่ยวข้องกับหลักการสำคัญ คือ

5.1 ใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียน

5.2 ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ

5.3 ใช้การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

5.4 มุ่งการประกันคุณภาพโดยสถานศึกษาทำการประเมินผลภายในทุกปีและรายงานผลการประเมินต่อต้นสังกัดและสาธารณชน

5.5 สถานศึกษาได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งทุก 5 ปี

ดังนั้น จึงมีนักวิชาการนักการศึกษาหลายท่านและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสรุปแนวการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า

1. การจัดการศึกษา ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

2.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

2.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

2.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) เมื่อสังเคราะห์ความสำคัญตามพระราชบัญญัติในการจัดการศึกษาแล้ว “สรุปความสำคัญได้ 5 ประเด็น” คือ

1. การจัดการศึกษาจะต้องสนองต่อความต้องการจำเป็นของความสนใจและความสามารถพิเศษของผู้เรียนมีนัยการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

จิณฉวีตร ปะโคทัง (2549) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ต้องมีการจัดการเรียนรู้ควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นประสบการณ์เดิมจุดอ่อน จุดแข็ง ของผู้เรียนแต่ละคนจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า โรงเรียนต้องจัดหลักสูตรให้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคลโรงเรียนควรใช้

ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นฐานะในการพัฒนาผู้เรียนให้เขาได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของเขาเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2543) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ต้องมีการจัดเนื้อหาสาระต้องสอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ให้มีการเรียนรู้ จากประสบการณ์ ฝึกนิสัยรักการอ่าน จัดให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการมีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่างๆ อย่างสมดุลจัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้จัดให้มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่และให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้

สิตานันท์ เนียมหอม (2561) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียนนั้น ครูต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนการเน้นความต้องการของผู้เรียนการจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ความมีเมตตากรุณาต่อผู้เรียน การทำทนายให้ผู้เรียนอยากรู้ การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้การมีจุดมุ่งหมายของการสอน ความเข้าใจผู้เรียน ภูมิหลังของผู้เรียน การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้นการเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัตร กล่าวคือ มีเนื้อหาสาระที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนและเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

สุณิสสา เกียวกุล (2559) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียนสถานศึกษาต้องพิจารณาจัดหลักสูตรและจัดทำสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องและสนองความต้องการของผู้เรียนหรือชุมชนที่มีความแตกต่างกัน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2562) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการสร้างประสบการณ์และสิ่งต่างๆ ให้มีความหมายต่อตนเองจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการคิดและแสวงหาความรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนค้นพบข้อความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดโอกาส จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งวิทยาการให้เอื้อต่อการเรียน สร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ สร้างขอบเขตเนื้อหาของการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน จะทำให้ทำผู้เรียนค้นพบความต้องการของตนเองและเกิดความถนัดความชอบและประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ภายหลัง

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสนองต่อความต้องการความสนใจและความสามารถพิเศษของผู้เรียนนั้น สถานศึกษาต้องมีการวางแผนการจัดการศึกษาที่เจาะจง จุดแข็งของผู้เรียนเพื่อมาจัดการศึกษาจัดเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียน การสอน กิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความสนใจความถนัดและความสามารถของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะ

3. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบัญญัติด้านการศึกษาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามความต้องการ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันจากทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาทุกระดับ ในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องใช้การมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดขั้นตอน และสามารถแก้ปัญหาความซ้ำซ้อน ซึ่งแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เริ่มจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายหลักในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบฉบับแรกของประเทศไทย โดยมีเจตนารมณ์ให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดหลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาตามมาตรา 9 ให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลาย ในการปฏิบัติโดยกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (ปัจจุบันให้ยุบเลิกและโอนอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษานั้น เป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยงานระดับปฏิบัติมีอำนาจในการตัดสินใจทางการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยเปิดโอกาสให้บุคคลชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม

ในการจัดการศึกษา จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

3.1 ที่มาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 38 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนด

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 ให้ความหมายของคำว่า

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดย มาตรา 16 กำหนดให้การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไป ตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2546

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงต้องดำเนินการให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การดำเนินกิจการของสถานศึกษา เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจาก ตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้กำหนดองค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ และวิธีการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

องค์ประกอบและจำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎกระทรวงฯ แบ่งสถานศึกษาออกเป็น 2 ประเภท

1. กรณีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป แบ่งเป็น

1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ประธานกรรมการ จำนวน 1 คน

1.1.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

1.1.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน

1.1.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
 1.1.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน
 1.1.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน
 1.1.7 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน

1.1.8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 คน

1.1.9 ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนเกินกว่า 300 คนขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ประธานกรรมการ จำนวน 1 คน

1.2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

1.2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน

1.2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน

1.2.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน

1.2.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน

1.2.7 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ กรณีที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 2 รูป หรือ กรณีที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนา 2 คน หรือ กรณีที่เป็นพระภิกษุสงฆ์กับผู้แทนองค์กรศาสนา จำนวน 1 รูป กับ 1 คน

1.2.8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน

1.2.9 ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

2. กรณีสถานศึกษารูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนา ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา
 จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

2.1 ประธานกรรมการ จำนวน 1 คน

2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน

2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน

2.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน

2.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน

2.7 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่
 จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน

2.8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

2.9 ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

3.2 คุณสมบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไปและสถานศึกษา รูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

1. คุณสมบัติทั่วไป

- 1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- 1.2 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- 1.3 ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 1.4 ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 1.5 ไม่เป็นผู้สัญญาเกี่ยวกับงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

หากผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 1.5 ต้องออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบกิจการหรือการใดๆ อันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ละแห่ง ภายใน 15 วันนับแต่ วันได้รับแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

2. คุณสมบัติเฉพาะ

ประธานกรรมการและกรรมการ นอกจากคุณสมบัติทั่วไปตามข้อ 1 แล้ว กฎหมาย กำหนดให้ประธานกรรมการและกรรมการบางประเภทจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ ดังต่อไปนี้

- 2.1 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง
  - 2.1.1 ต้องเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น
  - 2.1.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา หรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น
- 2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

ต้องเป็นครูที่เป็นบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ
- 2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา หรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า

2.4.1 ต้องเป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น

2.4.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา หรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

2.5 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

2.5.1 ไม่เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเกินกว่า 3 แห่งขึ้นไปในเวลาเดียวกัน

2.5.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา หรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

3.3 วิธีการสรรหาและเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่งตามวาระ พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น หรือสถานศึกษาที่จัดตั้งใหม่และยังไม่มีคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ดำเนินการสรรหา ตามระยะเวลา ดังนี้

1. ในกรณีสถานศึกษาที่จัดตั้งใหม่ ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการ และ กรรมการ ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่มีประกาศจัดตั้งสถานศึกษา

2. ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการ สรรหา เลือก และแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนภายใน 90 วัน เว้นแต่วาระของ กรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง 180 วัน จะไม่ดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง แทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

3. ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการสรรหา และเลือกกรรมการชุดใหม่ภายใน 90 วันก่อนวันครบวาระ และให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ามารับหน้าที่

1. กรณีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป

ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการสรรหาคณะกรรมการแต่ละประเภทตามแนวทาง ดังนี้

1.1 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง

1.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองเสนอชื่อผู้ปกครองนักเรียนที่เห็นสมควรเป็นกรรมการซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

1.1.2 กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

1.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

1.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้ครูในสถานศึกษาเสนอชื่อครู ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

1.2.2 กรณีมีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา จัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

1.3 กรรมการที่เป็นศิษย์เก่า

1.3.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้ศิษย์เก่าเสนอชื่อศิษย์เก่า ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

1.3.2 กรณีมีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา จัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

1.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

1.4.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้ชุมชนหรือองค์กรที่มีประชาชนรวมตัวกัน ไม่น้อยกว่า 14 คน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี มีผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษารับรอง และมีที่ตั้งแน่นอนอยู่ในท้องที่ตำบล หรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียน ในสถานศึกษาหรือท้องที่ตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่เสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

ในกรณีไม่มีองค์กรชุมชนในท้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษาหรือตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่ หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสรรหาผู้แทนองค์กรชุมชนในท้องที่ตำบล หรือแขวงใกล้เคียง หรือในท้องที่ตำบล หรือแขวงของเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงเป็นกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนในสถานศึกษานั้น

1.4.2 กรณีมีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา จัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

1.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปครบถ้วน จำนวน 1 คน

1.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการสรรหาผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ดังนี้

1.6.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 1 รูป หรือ ผู้แทนองค์กรศาสนา จำนวน 1 คน

1.6.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ กรณีที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 2 รูป หรือ กรณีที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนา จำนวน 2 คน หรือ กรณีที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 1 รูป กับ ผู้แทนองค์กรศาสนา จำนวน 1 คน

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศการสรรหาและเลือกคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

1.7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้ผู้ได้รับการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน พระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ดำเนินการโดย พิจารณาร่วมกันสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวน 7 คน สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่

1.8 ประธานกรรมการ

ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ร่วมกันคัดเลือกประธานกรรมการจากผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อดำเนินการสรรหาและเลือกคณะกรรมการแต่ละประเภทเสร็จสิ้นแล้วให้ผู้อำนวยการ สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติผู้ได้รับเลือก โดยพิจารณาจากเอกสาร ดังนี้

1. เอกสารที่แสดงคุณสมบัติทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้ได้รับเลือก หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. เอกสารที่แสดงคุณสมบัติเฉพาะ ได้แก่ มติการประชุม หรือคำสั่ง หรือหลักฐาน ที่แสดงคุณสมบัติเฉพาะของผู้ที่ได้รับการรับเลือกเป็นกรรมการในแต่ละประเภท เป็นต้น

3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาและได้รับเลือก เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการ

2. กรณีศึกษารูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนา

ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการสรรหาคณะกรรมการแต่ละประเภทตามแนวทาง ดังนี้

2.1 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง

2.1.1 ให้ผู้ปกครองนักเรียนเสนอชื่อผู้ปกครองที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

2.2.2 กรณีมีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

2.2.1 ให้ครูในสถานศึกษาเสนอชื่อครูในสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

2.2.2 กรณีมีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

2.3 กรรมการที่เป็นศิษย์เก่า

2.3.1 ให้ศิษย์เก่าเสนอชื่อศิษย์เก่าที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

2.3.2 กรณีมีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

2.4.1 ให้ชุมชนหรือองค์กรที่มีประชาชนรวมตัวกันไม่น้อยกว่า 14 คน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน โดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี มีผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรองและมีที่ตั้งแน่นอน อยู่ในห้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษาหรือห้องที่ตำบลหรือแขวง ที่สถานศึกษาตั้งอยู่เสนอชื่อ ผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วน

ในกรณีไม่มีองค์กรชุมชนในห้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษาหรือตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่ หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสรรหาผู้แทนองค์กรชุมชนในห้องที่ตำบลหรือแขวงใกล้เคียง หรือในห้องที่ตำบลหรือแขวงของเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงเป็นกรรมการผู้แทน องค์กรชุมชนในสถานศึกษานั้น

2.4.2 กรณีมีผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า 1 คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ 1 คน

2.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ได้รับ การจัดตั้งตามกฎหมายเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติทั่วไปครบถ้วน จำนวน 1 คน

2.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการให้มีการสรรหา เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ 1 รูป หรือ 1 คน

2.7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ผู้สนับสนุนร่วมกันคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน จากบุคคลผู้มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะ

2.8 ประธานกรรมการ

ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือ ผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ร่วมกันคัดเลือกประธานกรรมการจากผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการแต่ละประเภทเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติผู้ได้รับการรับเลือกโดยพิจารณาจาก เอกสาร ดังนี้

1. เอกสารที่แสดงคุณสมบัติทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อ

2. เอกสารที่แสดงคุณสมบัติเฉพาะ ได้แก่ มติการประชุม หรือคำสั่งหรือหลักฐาน ที่แสดงคุณสมบัติเฉพาะของผู้ที่ได้รับการรับเลือกเป็นกรรมการในแต่ละประเภท เป็นต้น

เสนอรายชื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไปและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปีและอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้

3.5 การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนามี 2 กรณี คือ

1. การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (4 ปี)
2. การพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
  - 2.1 ตาย
  - 2.2 ลาออก
  - 2.3 คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ
  - 2.4 ขาดคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะ หรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง สำหรับกรรมการประเภทนั้น
  - 2.5 พ้นจากการเป็นพระภิกษุสงฆ์ เฉพาะกรรมการผู้แทนที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ อำนาจ การตีความและวินิจฉัยปัญหา

กรณีสถานศึกษามีปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการดำเนินการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในส่วนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานทั่วไปและสถานศึกษารูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนาให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา

3.6 ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 38 วรรคสองและวรรคสาม ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ และ หรือองค์กร ศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นกรรมการ และเลขานุการ

จากความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในด้านต่างๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพทางการศึกษา และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ทั้งในส่วนของค่านิยมและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และร่วมมือกับครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญในสายวิชาชีพครุมีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูล ด้านกระบวนการเรียนรู้ปัญหา และความต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือของชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายงานผลการจัดการศึกษา

ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพของปัญหาและความต้องการในการพัฒนา ผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งในด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการที่ครอบคลุม ทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา และมีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่ง ในเรื่องการสนับสนุน ด้านงบประมาณ ทรัพยากรทางการจัดการศึกษา และเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษา กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้ที่สะท้อนภาพของความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจ ต่อสถาบันการศึกษาที่ตนได้รับการศึกษา ช่วยจรรโลงคุณค่าของสถาบันไปสู่ศิษย์รุ่นหลังให้ ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน

ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและเติมเต็ม ข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนเป็นคนดีของสังคม

ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุกๆ ด้านอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะกรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อนภาพของการบริหารจัดการ ผู้ช่วยเหลือให้คำปรึกษา สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำงาน ทบทวนรายงาน สะท้อนความคิด เปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาท อย่างเต็มที่จัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม รายงานผลการประชุม และสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ห้องประชุม วัสดุใช้สอย ฯลฯ รวมทั้งการพิจารณานามติ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลในการบริหารสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วม จึงต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขาและเข้าใจ การศึกษา มีความมุ่งมั่น มีเวลาที่จะอุทิศร่างกายแรงใจพัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพและ

ได้มาตรฐานตามที่ชุมชนสังคม และประเทศชาติต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนสังคมเข้มแข็ง และประเทศชาติก้าวหน้า

3.7 การส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานในการบริหารจัดการทางการศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จนั้น สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีรูปแบบวิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกันโดยมีจุดหมาย เพื่อการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามแผนที่ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยในส่วนของสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. สร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเรื่องบทบาทอำนาจ หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมกำหนด เป้าหมายการจัดการศึกษา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา กำกับส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เช่น จัดอบรม ให้ความรู้ หรือจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ฯลฯ

2. สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นตัวแทนของชุมชนที่ช่วยสะท้อนปัญหาความต้องการของชุมชนต่อสถานศึกษา เช่น จัดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครอง ฯลฯ

3. จัดทำแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษา เสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นข้อมูลประกอบ การพิจารณาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

4. ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำปฏิทินการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. สร้างหรือพัฒนาช่องทางการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสถานศึกษา เพื่อความสะดวกในการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. จัดทำสรุปผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบอย่างต่อเนื่อง

3.8 แนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันของสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีการทำความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ดังนี้

1. สถานศึกษาโดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็น “ผู้เชื่อมโยง” ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะกรรมการและเลขานุการ กับสถานศึกษาในฐานะผู้บริหาร ดังนั้น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงเป็นผู้ประสานการดำเนินกิจการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อคิดเห็นและมติ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง คือ กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

2.1 เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกครั้ง

2.2 การเสนอแนะความคิดเห็นใด ๆ ควรนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วสรุปผลเป็นมติที่ชัดเจน เมื่อได้มติแล้วประธานจะมอบให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปสู่การพิจารณาดำเนินการของสถานศึกษา

2.3 บทบาทในการ “กำกับดูแลกิจการของสถานศึกษา” เป็นการติดตามการปฏิบัติงาน ตามที่สถานศึกษาได้ทำแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกฎหมาย และแนวนโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัดหรือตามมติที่กำหนดไว้ร่วมกัน

2.4 การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน “ไม่ควรสั่งการ” กล่าวคือ ไม่ควรกำกับการทำงานของผู้บริหาร ครู อาจารย์ หรือไม่แสดงบทบาท เป็นผู้บังคับบัญชา เสียเอง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมไปยังบุคลากรในสถานศึกษา เพราะอำนาจการสั่งการ เป็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะรับผิดชอบการนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมติของคณะกรรมการสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

2.5 การรับทราบผลการดำเนินงาน ควรพิจารณาในภาพรวมของสถานศึกษา ว่า ผลการดำเนินงาน ทั้งระหว่างดำเนินการ สิ้นปีการศึกษา และสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำไปสู่ การพิจารณาปรับปรุง พัฒนากิจการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวนี้ ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม กับสถานศึกษา ในกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ในกิจการของสถานศึกษา โดยร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผล และร่วมประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.9 แนวทางการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมีหน้าที่กำกับดูแล และส่งเสริม สนับสนุน กิจการของสถานศึกษาแล้ว ยังมีบทบาทหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจการและ ผลงานของสถานศึกษาด้วย เนื่องจากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นมิติหนึ่งในการสร้างความรู้ ความ เข้าใจให้กับชุมชน ได้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่และผลการดำเนินงานของสถานศึกษา สภาพของ สถานศึกษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนความต้องการของสถานศึกษาในการระดมทรัพยากร เพื่อ ปรับปรุงและพัฒนากิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีการปรับตัวใน การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นเพียงพอทันต่อ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว

1. ความจำเป็นในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.1 ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจกิจการของสถานศึกษา และกระตุ้นให้ชุมชน เห็นความสำคัญในหน้าที่ ที่ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เกิด ความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการสนับสนุนด้านความรู้ ความคิด ความ ช่วยเหลือและด้านทรัพยากร เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาในชุมชนเป็นไปตามความคาดหวัง ที่ชุมชน ต้องการ โดยผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้กับชุมชนถึงผลสำเร็จในกิจการของสถานศึกษา ที่ เกิดจากตนเอง มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้าง และร่วมพัฒนา

1.3 ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกรักความเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน

2. สารที่ใช้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

2.1 การเผยแพร่สถานภาพของสถานศึกษา จะช่วยให้ชุมชนรู้ถึงศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัดบางประการของสถานศึกษา จึงเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่าง สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของชุมชนในบางสิ่ง ที่สถานศึกษาไม่สามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เนื่องจาก อาจจำกัดด้วยงบประมาณ ดังนั้น หากชุมชนต้องการให้สถานศึกษาดำเนินกิจการที่ชุมชนเห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วน จำเป็นต่อการ พัฒนาทักษะและคุณภาพนักเรียนโดยเร็ว ชุมชนจะได้ มีส่วนร่วมคิด หาทางออก และร่วมกันพัฒนา สถานศึกษาให้เป็นไปตามที่ชุมชนคาดหวังโดยไม่รอคอย นโยบายและงบประมาณของรัฐบาล

2.2 การเผยแพร่วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เป็นการสะท้อนให้ชุมชนเห็นทิศทางการ ดำเนินกิจการของสถานศึกษาในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตว่าผลผลิตที่เป็นบุตรหลาน ของ ชุมชนสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตได้อย่างไร และสถานศึกษาควรกำหนด วิสัยทัศน์และทิศทางการจัดการศึกษาในอนาคตให้ชัดเจน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ได้ ตลอดเวลา

2.3 การเผยแพร่แผนงาน โครงการ กิจกรรมสำคัญของสถานศึกษาจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

2.3.1 ทำให้ชุมชนทราบภาระกิจและความเคลื่อนไหวของสถานศึกษา ช่วยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับการดำเนินงานของสถานศึกษา สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างตรงประเด็นโดยผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3.2 เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

2.3.3 เสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชุมชนและสถานศึกษา

2.3.4 ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาที่เกิดจากกระบวนการคิดและการตัดสินใจของชุมชนเอง

2.4 การเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น ผลงานนักเรียน ผลงานครู ผลงานด้านการแข่งขัน ทำให้ประชาชนชุมชน ท้องถิ่นรับทราบผลการดำเนินกิจการและความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ร่วมภาคภูมิใจต่อผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้น กับบุคลากรและประชาชนในท้องถิ่นที่ทุกคนได้มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ตลอดจนได้รับทราบ ถึงข้อจำกัดและสิ่งที่ควรมีการปรับปรุง พัฒนาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทุกฝ่าย จะต้องตระหนักในบทบาทของการมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ทุกคนมีส่วน เป็นเจ้าของให้บรรลุผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2.5 ข้อมูลอื่น ๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะช่วยเสริมสร้างให้ชุมชนมีความรัก ตระหนัก ร่วมรับผิดชอบ ห่วงแค้นและหวังใยในสถานศึกษาของชุมชน

4. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 38 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุน กิจการของสถานศึกษา ดังนี้

1. กำกับการดำเนินการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

3. มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด

4. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ตามภาระงาน 4 ด้าน ที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 ดังนี้

ด้านวิชาการ

1. ให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการรับประเมินจากภายนอก

2. ให้ความเห็นชอบเรื่องการวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

3. ให้ความเห็นชอบกรณีที่สถานศึกษานำเอารายวิชาพิเศษมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านงบประมาณ

1. ให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ให้ความเห็นชอบ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3. ให้ความเห็นชอบ การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

4. ให้ความเห็นชอบ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

5. ให้ความเห็นชอบ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

ด้านการบริหารงานบุคคล

1. กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดกำหนด

2. เสนอความต้องการและให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครู และ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา

3. ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ต่อผู้บริหารสถานศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2447 กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมอบหมาย

ด้านการบริหารทั่วไป

1. ให้ความเห็นชอบการวางแผนการบริหารงานการศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบการรับนักเรียน
3. ให้ความเห็นชอบเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
4. ให้ความเห็นชอบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

การปฏิบัติงานร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถานศึกษา

ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 38 วรรคสองและวรรคสาม ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน ศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ และหรือ องค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้อำนวยการสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ จากความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่างๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพทางการศึกษาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ทั้งในส่วนที่คาดหวังและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและร่วมมือกับครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญในสายวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการเรียนรู้ ปัญหา และความต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายงานผลการจัดการศึกษา

ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพของปัญหาและความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา และมีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่งในเรื่องการสนับสนุนด้านงบประมาณทรัพยากรทางการจัดการศึกษา และเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษา กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้ที่สะท้อนภาพของความรักความศรัทธา ความภาคภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาที่ตนได้รับการศึกษา ช่วยจรรโลงคุณค่าของสถาบันไปสู่ศิษย์รุ่นหลังให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน

ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและเติมเต็มข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม

ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริม ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะกรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อนภาพของการบริหารจัดการ ผู้ช่วยเหลือให้คำปรึกษา สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำงาน ทบทวนรายงาน สะท้อนความคิด เปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ จัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม รายงานผลการประชุม และสนับสนุน ด้านอุปกรณ์ห้องประชุม วัสดุใช้สอย ฯลฯ รวมทั้งการพิจารณานำมติข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม จึงต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขาและเข้าใจการศึกษา มีความมุ่งมั่น มีเวลาที่จะอุทิศแรงกายแรงใจพัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่ชุมชน สังคม และประเทศชาติต้องการซึ่งจะส่งผลให้ชุมชน สังคมเข้มแข็ง และประเทศชาติก้าวหน้า

การส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นองค์คณะบุคคล ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุน

กิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานในการบริหารจัดการทางการศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จนั้น สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีรูปแบบวิธีการทำงาน ที่ประสานสอดคล้องกันโดยมีจุดหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามแผนที่ร่วมกันกำหนดขึ้น โดย ในส่วนของสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. สร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องบทบาทอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา กำกับส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เช่น จัดอบรมให้ความรู้ หรือจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯลฯ

2. สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน เห็นความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นตัวแทนของชุมชนที่ช่วยสะท้อนปัญหา ความต้องการของชุมชนต่อสถานศึกษา เช่น จัดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครอง ฯลฯ

3. จัดทำแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

4. ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำปฏิทินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งและรายงานผลการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. สร้างหรือพัฒนาช่องทางการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถานศึกษาเพื่อความสะดวกในการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. จัดทำสรุปผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันของสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีการทำความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ดังนี้

1. สถานศึกษา โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็น “ผู้เชื่อมโยง” ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะกรรมการและเลขานุการ กับสถานศึกษาในฐานะผู้บริหาร ดังนี้

ผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงเป็นผู้ประสานการดำเนินงานต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อคิดเห็นและมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองคือกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

2.1 เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกครั้ง

2.2 การเสนอแนะความคิดเห็นใดๆ ควรนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วสรุปผลเป็นมติที่ชัดเจน เมื่อได้มติแล้วประธานก็จะมอบให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การพิจารณาดำเนินการของสถานศึกษา

2.3 บทบาทในการ “กำกับดูแลกิจการของสถานศึกษา” เป็นการติดตามการปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้ทำแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกฎหมายและแนวนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดหรือตามมติที่กำหนดไว้ร่วมกัน

2.4 การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน “ไม่ควรสั่งการ” กล่าวคือ ไม่ควรกำกับการทำงานของผู้บริหาร ครูอาจารย์หรือไม่แสดงบทบาทเป็นผู้บังคับบัญชาเสียเอง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมไปยังบุคลากรในสถานศึกษาเพราะอำนาจการสั่งการเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะรับผิดชอบการนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมติของคณะกรรมการสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

2.5 การรับทราบผลการดำเนินงาน ควรพิจารณาในภาพรวมของสถานศึกษาว่าผลการดำเนินงาน ทั้งระหว่างดำเนินการ สิ้นปีการศึกษา และสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การพิจารณาปรับปรุง พัฒนากิจการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวนี้ ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ในกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ในกิจการของสถานศึกษา โดยร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผล และร่วมประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนสำคัญยิ่งในการรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้มแข็ง จะสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการวางแผน ประสานงาน การระดมทรัพยากร การกระตุ้น การทำงาน ตลอดจนการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ดังนั้น การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาการบริหารแบบ มีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นความ

จำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะ เรื่อง กฎ ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับความรู้ความเข้าใจ อันส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาระบบการศึกษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

1.1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.1.2 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.2 กฎหมายที่ให้มิคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 2 การจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา มาตรา 38 วรรคหนึ่ง

1.2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 40 วรรคหนึ่ง

1.3 กฎหมายที่กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

1.4 การกระจายอำนาจจากส่วนกลางมายังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39

1.4.2 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

1.4.3 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

1.5 บทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 2 มาตรา 38 วรรคหนึ่ง

1.5.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 40 วรรคหนึ่ง

1) ด้านวิชาการ

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 50

- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

2) ด้านงบประมาณ

- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หมวด 1 คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 26

- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

4) ด้านการบริหารทั่วไป

- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

2. หลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพด้วยการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนี้

- 2.1 การตระหนักถึงการเป็นเจ้าของสถานศึกษา
- 2.2 การร่วมคิด
- 2.3 การร่วมวางแผน
- 2.4 การร่วมดำเนินงานตามแผน
- 2.5 การร่วมกำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมิน และรายงานผล
- 2.6 การร่วมรับผลที่เกิดขึ้น เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนา

3. การบริหารงานในสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษา การดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ให้สอดคล้องกับกฎหมายกฎ ระเบียบ ประกาศคำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่ให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อมุ่งการพัฒนาให้นักเรียนสู่มาตรฐานในระดับสากล มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีรายละเอียดของภาระงานและความรับผิดชอบ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9) การนิเทศการศึกษา

10) การแนะแนว

11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 ด้านงบประมาณ

การบริหารงบประมาณเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดของภาระงาน ดังนี้

1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ จาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6) การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ

7) การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

11) การวางแผนพัสดุ

12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

- 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 14) การจัดหาพัสดุ
- 15) การควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
- 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 17) การเบิกเงินจากคลัง
- 18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 19) การนำเงินส่งคลัง
- 20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานที่ตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา โดยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดของภาระงาน ดังนี้

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 6) การลาทุกประเภท
- 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 12) การออกจากราชการ
- 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.4 ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารองค์กร การให้บริการงาน
อื่นๆ ให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดย
เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กร
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดภาระ
งาน ดังนี้

1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

8) การดำเนินงานธุรการ

9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

11) การรับนักเรียน

12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

15) การทัศนศึกษา

16) งานกิจการนักเรียน

- 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 18) การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

4. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการบริหารสถานศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องทำหน้าที่แทนชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนทุกคน จึงต้องคำนึงถึงการจัดการศึกษาที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ขณะเดียวกันต้องทำงานร่วมกับสถานศึกษาและครู โดยตระหนักถึงความเป็น “เจ้าของร่วมกัน” จึงอาศัยกระบวนการที่เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา พร้อมกับยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกันและคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุนด้านการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การสร้างภาคีเครือข่ายของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และมีพลังในการเสริมสร้างประเทศชาติให้มีความมั่นคง ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) มาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” มีการสร้างเครือข่ายของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาไทยไปสู่ความสำเร็จ โดยคาดหวังว่าจะสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการมีจิตสำนึกร่วมกันในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทย

6. การสร้างแนวทางพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักคนทั้งมวลเพื่อการศึกษา (All For Education) เป็นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ก่อให้เกิดเอกภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบบริหารจัดการศึกษา

ชุมชนเข้มแข็งและสังคมก้าวหน้า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสะท้อนความต้องการในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ ดังนี้

6.1 หลักนิติธรรม เป็นผู้ที่สามารถใช้กฎหมายในการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อนักเรียนและประชาชน

6.2 หลักคุณธรรม เป็นผู้ที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามในการปฏิบัติหน้าที่เป็น ตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงานและสังคม

6.3 หลักความโปร่งใส เป็นผู้ที่ทำงานด้วยความโปร่งใส สามารถปรับปรุงกลไกการทำงานร่วมกันให้สามารถตรวจสอบได้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา

6.4 หลักการมีส่วนร่วม เป็นผู้ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามา นำเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญการบริหารและการจัดการศึกษา

6.5 หลักความรับผิดชอบ เป็นผู้ที่มีความตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น สำนึกและรับผิดชอบต่อตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

6.6 หลักความคุ้มค่า เป็นผู้ที่สามารถบริหารและจัดการศึกษารู้จักการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรณรงค์ให้คนไทยหรือ เด็กไทย มีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

7. กลยุทธ์การกำกับ ติดตามและประเมินคุณภาพสถานศึกษา

เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิดเพื่อ การกำกับ ติดตามงาน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดภาพความสำเร็จขององค์กรวิสัยทัศน์ที่เป็นรูปธรรม การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การยึดหลักการ หลักวิชาในการเปลี่ยนแปลงองค์กร การบริหารงาน อย่างเป็นระบบ โดยการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้การทำงานแบบประกันคุณภาพ การใช้พลัง เครือข่ายในการพัฒนาการทำงาน รวมทั้งการสร้างความพร้อมด้านทรัพยากรเพื่อการพัฒนางาน

8. หลักการทำงานเป็นทีม

เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทำงานเป็นทีม การสร้างทีมงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน การเข้าใจรูปแบบพฤติกรรมบุคคล เพื่อความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน การจัดข้อขัดแย้งของทีม เทคนิคการรักษาทีมงาน เป็นต้น

5. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

5.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นจำนวนหลายฉบับพบว่า การนิยามความหมายของ “ความต้องการจำเป็น” จะนิยามตามจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา โดยมีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Barrow and Milburn (1990, p. 222-224) ได้ให้ความหมาย ความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง บางสิ่งบางอย่างที่ขาดแคลน หรืออาจจะไม่ขาดแคลนแต่จำเป็นสำหรับวัตถุประสงค์บางอย่าง

Dunster and Andrew (1996, p. 219) ได้ให้ความหมายของ ความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง แรงจูงใจขั้นพื้นฐานหรือความจำเป็นของสิ่งมีชีวิตในขั้นพื้นฐาน คืออาหาร ที่พัก เครื่องนุ่งห่มและอากาศที่สะอาด

Stufflebeam and other (1985, p. 6-7) ให้ความหมายของ ความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อ ได้รับการตอบสนอง โดยจำแนกความต้องการจำเป็นตามมุมมองที่แตกต่างกันได้ 4 มุมมอง ดังนี้

1. มุมมองความแตกต่าง เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึง ความแตกต่างระหว่างการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ กับการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่สังเกตได้จากการปฏิบัติจริง

2. มุมมองของความเป็นประชาธิปไตย เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มอ้างอิงที่เชื่อถือได้

3. มุมมองของการวิเคราะห์ เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึง สารสนเทศของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหน่วยงานที่บุคลากรผู้มีความสามารถได้พิจารณาลงความเห็นว่ามีความสำคัญต่อหน่วยงานและจะทำให้เกิดการพัฒนาในหน่วยงาน

4. มุมมองของการวินิจฉัย เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึงสิ่งที่ บุคคลได้พิจารณาแล้วว่ามีความบกพร่องหรือขาดหายไป และพิสูจน์ได้ว่าสิ่งที่ขาดหายไปนั้นจะทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน

Mckillip (1987, p. 10) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบ และพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหา ความหมายดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับ 4 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

2. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3. ความต้องการจำเป็นเรื่องที่อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลิตไม่เพียงพอ

4. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการพิจารณาหาหนทางในการแก้ปัญหา

Witkin and Altschuld (1995, p. 4) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างหรือช่องว่าง ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น หรือสภาพที่พึงปรารถนา

Reviere and other (1996, p. 5) ให้คำจำกัดความหมายของความต้องการจำเป็นว่า เป็นช่องว่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นจริงและที่เป็นอุดมคติ ซึ่งเป็นที่รับรู้ทั้งของค่านิยมในชุมชนและยอมรับให้มีการเปลี่ยนแปลงได้

Kaufman (1981, p. 47) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็น คือ ผลต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลที่ต้องการ

สุวิมล ว่องวาณิช (2542) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ต้องการกับสิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยความแตกต่างที่เกิดขึ้นจะบอกสภาพปัญหาที่มีอยู่

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริง กับสภาพที่ควรจะเป็น

5.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นแบบแผนเป็นทางการ เพื่อให้เห็นถึงความต้องการจำเป็นและเลือกความต้องการจำเป็น มาวางแผนเพื่อดำเนินการ โดยมีนักวิชาการได้ให้นิยามไว้ ดังนี้

Suarez (1990, อ้างในสุวิมล ว่องวาณิช, 2550) นิยามความต้องการจำเป็นที่ใช้กันมี 3 ประเภท ประเภทแรก คือ การนิยามในรูปของความแตกต่าง ซึ่งมีปัญหาอยู่ที่ว่าจะกำหนดระดับของสภาพที่ควรจะเป็นในระดับใด ตั้งแต่ระดับอุดมคติระดับปกติวิสัย ระดับที่พอใจ ระดับที่คาดหวัง และระดับที่คิดว่าควรจะเป็น ประเภทที่สอง คือ นิยามในรูปของความต้องการ หรือความชอบ แม้จะมีผู้คัดค้านนิยามนี้มาก แต่ก็มีใช้กันมาก ประเภทที่สาม คือ นิยามในรูปของความขาดแคลน ซึ่งหากไม่ได้รับการตอบสนองจะตกอยู่ในภาวะอันตราย นิยามนี้ไม่ค่อยมีการนำไปใช้เนื่องจากการยากที่จะ กำหนดว่าระดับใด ถือว่าเป็นระดับขั้นต่ำที่หากไม่ได้รับการตอบสนองจะตกอยู่ในสถานะที่ไม่น่าพอใจ

Kaufman (1981, อ้างในสุวิมล ว่องวานิช, 2550) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น ว่าเป็นกระบวนการที่เป็นทางการ ซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบัน และผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการ และจัดวางช่องว่างเหล่านี้ตามลำดับความสำคัญ และเลือกสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดเพื่อแก้ปัญหา

Riviere and other (1996, p. 6) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า คือกระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ เมื่อมีการใส่ข้อมูลเข้าไปในการตัดสินใจแบ่งสรรทรัพยากร โดยมีความตั้งใจที่จะค้นหาและกำหนดสินค้าและบริการ ที่ชุมชนขาดแคลนเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่ว ๆ ไป และมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องความรับผิดชอบของสังคมที่มีการจัดหาให้

Witkin (1995, อ้างในสุวิมล ว่องวานิช, 2542, น. 18) ให้ความหมายของ การประเมินความต้องการจำเป็นว่า คือ กระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง และการตัดสินใจเกี่ยวกับ แผนการดำเนิน การและการจัดการทรัพยากร

สุวิมล ว่องวานิช (2550) การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบัน กับสภาพที่ควรจะเป็น ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการและหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับลำดับความสำคัญเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานขององค์กร

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการ หาความต้องการจำเป็น ที่เกิดขึ้นระหว่างผลลัพธ์ในปัจจุบันกับผลลัพธ์ที่ต้องการ ความแตกต่างที่เกิดขึ้น จะบอกถึงสภาพปัญหาที่มีอยู่ ปริมาณของความแตกต่างดังกล่าว จะได้รับการจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อเลือกความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดมา ทำการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้ตรงสภาพ หรือความต้องการที่แท้จริง

5.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักวิชาการและนักการศึกษา รวมถึงหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ได้กล่าวถึง ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้ คือ

Witkin and Altschuld (1995, อ้างในสุวิมล ว่องวานิช, 2542, น. 14) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการ บริการโครงสร้างขององค์กร และการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริการ โครงสร้างขององค์กร และการดำเนินงานขององค์กรให้ดีขึ้นหรือผลงานองค์กรประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกัน การประเมินความต้องการจำเป็นจะวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าจะจัดสรรเงิน

พนักงาน อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

คมศร วงษ์รักษา (2540, น. 21) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ของ การประเมินความต้องการจำเป็นมี 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลในการวางแผน ซึ่งจะส่งผลในการจำแนกเป้าหมายการตัดสินใจถึง ขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน

2. เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์ หรือการจำแนกแยกแยะปัญหาหรือหาจุดอ่อนของสิ่ง ที่ศึกษา อันจะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างเหมาะสม

3. เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลาย ๆ รูปแบบ

4. เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบันการศึกษา เช่น การประเมินผลผลิตในเรื่อง ของนักศึกษา ผลการประเมินชนิดนี้นำไปจำแนกความพยายามทางการศึกษาของโรงเรียนว่าเกิด ประสิทธิภาพหรือไม่ และยังจำแนกขอบเขตวิชาหรือสถานที่ตั้ง ซึ่งสัมพันธ์ผลทางการศึกษามีน้อย

สุวิมล ว่องวานิช (2542, น. 14) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความ ต้องการ จำเป็น คือ ความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงาน ทำให้การพัฒนา กิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้น

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะ นำมาใช้ ในการวางแผนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

5.4 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นจำนวนหลายฉบับ พบว่า “ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น” มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าว เป็นไว้ ดังนี้

Witkin and Altschuld (1995, p. 14-15) ได้จัดแยกประเภทของการ ประเมิน ความต้องการจำเป็นตามระดับความต้องการ 3 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับเป็นตัวแทนของ กลุ่มเป้าหมายสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

ระดับที่ 1 (ปฐมภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับบริการ เช่น นักเรียน ลูกค้า คนไข้ผู้ใช้ข้อมูล ผู้แลกเปลี่ยน ผู้ที่มีศักยภาพเป็นลูกค้า

ระดับที่ 2 (ทุติยภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ และ ผู้วางนโยบาย เช่น ครู ผู้ปกครอง พนักงานที่อยู่ในสังคม ผู้ให้การดูแลรักษา ผู้เชี่ยวชาญในด้านการ ดูแล สุขภาพ พนักงานในโรงงาน พนักงานไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ผู้จัดการ

ระดับที่ 3 (ตติยภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับทรัพยากรหรือการแก้ไขปัญหา เช่น อาคาร อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เครื่องไม้เครื่องมือ พัสดุ เทคโนโลยี โปรแกรม ขนาดห้องเรียน กระบวนการผ่าตัด ระบบการนำข้อมูลมาใช้ การขนส่ง เงินเดือนและผลประโยชน์ระบบการจัดส่งโปรแกรม การจัดแบ่งเวลา สภาพแวดล้อมในการทำงาน

Kaufman (1981, p. 66-67) จัดแยกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ 2 ประเภท ตามขอบข่ายของการประเมิน คือ การประเมินความต้องการจำเป็นภายนอก (external needs assessment) และการประเมินความต้องการจำเป็นภายใน (internal needs assessment) เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งประเภทวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นดังกล่าว ได้แก่ ขอบข่ายการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็น นั่นคือ การประเมินความต้องการจำเป็นภายใน เป็นการวิเคราะห์ที่ความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษา จัดลำดับ คัดเลือกความต้องการจำเป็นภายในขอบเขตขององค์กร ในขณะที่ความต้องการจำเป็นภายนอก เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่มุ่งหวังจะให้ได้ความต้องการจำเป็นที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อองค์กรและต่อสังคมโดยรวม

สุวิมล ว่องวานิช (2542) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นแบ่งได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะที่ใช้ในการจัดประเภท ดังนี้

1. ระดับความต้องการจำเป็น เช่น ความจำเป็นขององค์กร ความต้องการจำเป็นของบุคลากร ความจำเป็นของกลุ่ม
2. สาระเนื้อหาของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร
3. ระดับความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ ความต้องการจำเป็นเชิงวิเคราะห์
4. สิ่งที่ถูกประเมิน เช่น ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัย ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการ ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ ความต้องการจำเป็นด้านแก้ปัญหา ตามความคิดของ Kaufman ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยและด้านกระบวนการถือเป็น “ความต้องการจำเป็นเทียม หรือกึ่งความ ต้องการจำเป็น” ส่วนความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ถือเป็น “ความต้องการที่แท้จริง”
5. ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็น ในปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นในอนาคต
6. ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นเชิงคุณลักษณะ ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณ
7. เจ้าของความต้องการจำเป็น ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นด้าน

ปฐมภูมิ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ ในทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน และความต้องการจำเป็นทฤษฎีภูมิ ซึ่งแบ่งความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ เช่น ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม Witkin ได้เพิ่มเติมระดับความต้องการจำเป็นระดับที่สาม ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากร และการแก้ไขปัญหา

สรุปได้ว่า ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นมีหลายประเภทด้วยกัน ตามที่นักการศึกษาได้เสนอไว้ ดังนั้น ในการเลือกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นให้เหมาะสมมาใช้ในการประเมิน จะต้องอาศัยวัตถุประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็นนั้น เป็นตัวกำหนดในการเลือก

5.5 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นแบบแผน เป็นทางการ เพื่อให้เห็นถึงขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น และนำมาดำเนินการ ได้มีนักวิชาการได้ให้นิยามไว้ ดังนี้

Stufflebeam and other (1985, p.16) ได้กล่าวถึงกระบวนการ ประเมินความต้องการจำเป็นว่า ประกอบด้วยชุดกิจกรรมที่มีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน 5 ชุด คือ

1. การเตรียมการที่จะทำการประเมินความต้องการจำเป็น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
4. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
5. การนำข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการมาประยุกต์ใช้

ขั้นตอนเหล่านี้ไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นเรียงลำดับตามลำดับตัวเนื่องจากแต่ละขั้นตอนสามารถเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันและเนื่องจากไม่สามารถหลีกเลี่ยงลักษณะของการเกิดเวียนเป็นวัฏจักรได้

Witkin and Altschuld (1995, p. 14-15) ได้เสนอโมเดลการประเมิน ความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า “three-phase model” โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ออกเป็น 3 ระยะ

ระดับที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดหมายหลักการ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระดับที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูล และความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อน หลังขึ้นแรก การวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1,2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระดับที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อน หลัง ในทุกระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

สรุปได้ ว่าขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ คือ การกำหนดจุดประสงค์ ของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธีการของการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น และการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

5.6 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

การจัดลำดับความสำคัญ ของความต้องการจำเป็นในขั้นตอนสุดท้ายของ การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ สามารถนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุ และวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวเคราะห์ ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Needs Index - PNI_{Modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) เป็นวิธีการหา ความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่ แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งนี้เพื่อ ควบคุมขนาดของความ ต้องการจำเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป โดยมีสติในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีความสำคัญและเป็นส่วนที่ทำให้การประเมินทราบถึงความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่แท้จริงที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนปัญหาอื่น ซึ่งวิธีที่ใช้จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นนั้น มีหลายวิธีด้วยกัน ผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และดำเนินการด้วยความระมัดระวังภายในระยะเวลาและทรัพยากรที่จำเป็น ซึ่งสูตรในการคำนวณ PMI modified มีข้อดี คือ คำนวณง่ายให้ข้อสรุปที่ดีและเมื่อถ่วงน้ำหนักจะทำให้ได้ความแตกต่างที่ชัดเจนขึ้น และผลจากวิจัยของ มศว.องษ์รักษา พบว่า การจัดเรียงลำดับโดยวิธีนี้มีผลใกล้เคียงกับสภาพจริงที่เกิดขึ้นกับประชากรมากกว่าวิธีการจัดเรียงลำดับแบบอื่นและมีความเที่ยงในระดับสูง ส่วนข้อจำกัดของวิธีนี้ คือ ข้อตกลงเบื้องต้นเป็น interval scale ที่ไม่ค่อยเหมาะสมและเป็นการพิจารณาแยกกันระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน กับสภาพที่คาดหวังผลต่างที่มีค่าเท่ากันในระดับต่ำกับระดับสูงยากในการจัดเรียงลำดับ (คมศร วงษ์รักษา, 2540)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

อิสรพล ปิ่นขจร และธีระ ภูติ (2556) ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 และ 2) ศึกษาแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) สาเหตุของปัญหา คือ การขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่มีแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วม ไม่มีเวลาเข้าร่วม เข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของคณะครูในสถานศึกษา สถานศึกษาไม่ได้เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ขาดระบบการติดต่อประสานงานหรือการให้ข้อมูลสารสนเทศที่ดี และขาดงบประมาณส่งเสริมสนับสนุน 3) แนวทางการมีส่วนร่วมคือจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ จัดระบบเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศ แต่งตั้งให้ร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ ติดตามตรวจสอบประเมินผล ปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษา จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกันจัดเวลาประชุมในช่วงเวลาที่เหมาะสม จัดศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม

วรุฒติ ต๊ะคำวรรณ และเฉลิมชัย สุขจิตต์ (2558) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 4 ด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และลักษณะงานเฉพาะด้านน้อย มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย สถานศึกษากำหนดเนื้อหาวาระการประชุมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบมากกว่าให้ร่วมพิจารณาเสนอแนะและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มากเท่าที่ควร แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า สถานศึกษาควรจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ และนำคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาอื่น ควรจัดทำคู่มือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และแจกให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการด้านต่างๆ ของสถานศึกษา และควรมีข้อมูลประกอบการพิจารณาครอบคลุมทุกประเด็นตามวาระการประชุมคำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อารีรัตน์ ศรีชมภู และวลัยพร ศิริภิมย์ (2560) ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา รองลงมา

คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

พิกรี แก้วนวล (2560) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และเพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอายุ และระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน ยกเว้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน พบว่า ด้านวิชาการ 1) ต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน และชุมชน 2) ต้องมีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ด้านการบริหารงบประมาณ 1) ต้องมีส่วนร่วมในการรับรู้รายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณในแต่ละปีของสถานศึกษา 2) ต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และวางแผนการใช้งบประมาณภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล 1) ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติ เกี่ยวกับการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาสอนในสถานศึกษา 2) ต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านการบริหารทั่วไป 1) คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารของสถานศึกษา 2) ต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา

ธนากร นาควรรณ (2562) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 การวิจัยครั้งนี้ มีเปรียบเทียบและเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์เข้าร่วมโครงการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ

บริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์เข้าร่วมโครงการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานภาพของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกัน 3. แนวทางการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และมีส่วนร่วมใน การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, การบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษาขนาดเล็ก

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Dellicolli (1999) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะคิดและการรับรู้ของผู้ปกครองที่ไม่เข้ามามีส่วน ร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ในความเป็นจริงผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็ก หลายรูปแบบเมื่ออยู่ที่บ้าน สำหรับเหตุผลของผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม เพราะผู้ปกครองมี ความรู้สึกเห็นต่าง และไม่ได้รับการต้อนรับจากโรงเรียน ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง คือ วัฒนธรรมผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการในการนำผู้ปกครองเข้ามามี ส่วนร่วมในโรงเรียนไม่เข้าใจผู้ปกครอง และโรงเรียนที่เกี่ยวกับความต้องการลักษณะของเข้ามามีส่วน ร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียน

Townsend (1999) งานวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วน ร่วมผู้ปกครองในการศึกษาของเด็กในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียน เพราะ ไม่มีเวลา ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง คือ การกำหนดตารางการจัดกิจกรรมของโรงเรียนที่ตายตัว การจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ สถานที่จัดกิจกรรม และวันที่จัดกิจกรรม จากการศึกษายังพบว่า เด็กที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมใน โรงเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น มากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน

Gold (2000, p. 295) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัด การศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่าง ชุมชน ผู้ปกครอง นักการศึกษาซึ่ง เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดลเฟีย ผลการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาของ ชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครอง ครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่าน ออก เขียนได้และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน การ สร้างหุ้นส่วนและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา ทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทางด้าน สังคมแล้ววัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

7. สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กรอบในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 38 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ดังนี้

1. กำกับการดำเนินการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมายกฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
3. มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด
4. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ตามภาระงาน 4 ด้าน ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 38 ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 5 ด้านดังต่อไปนี้

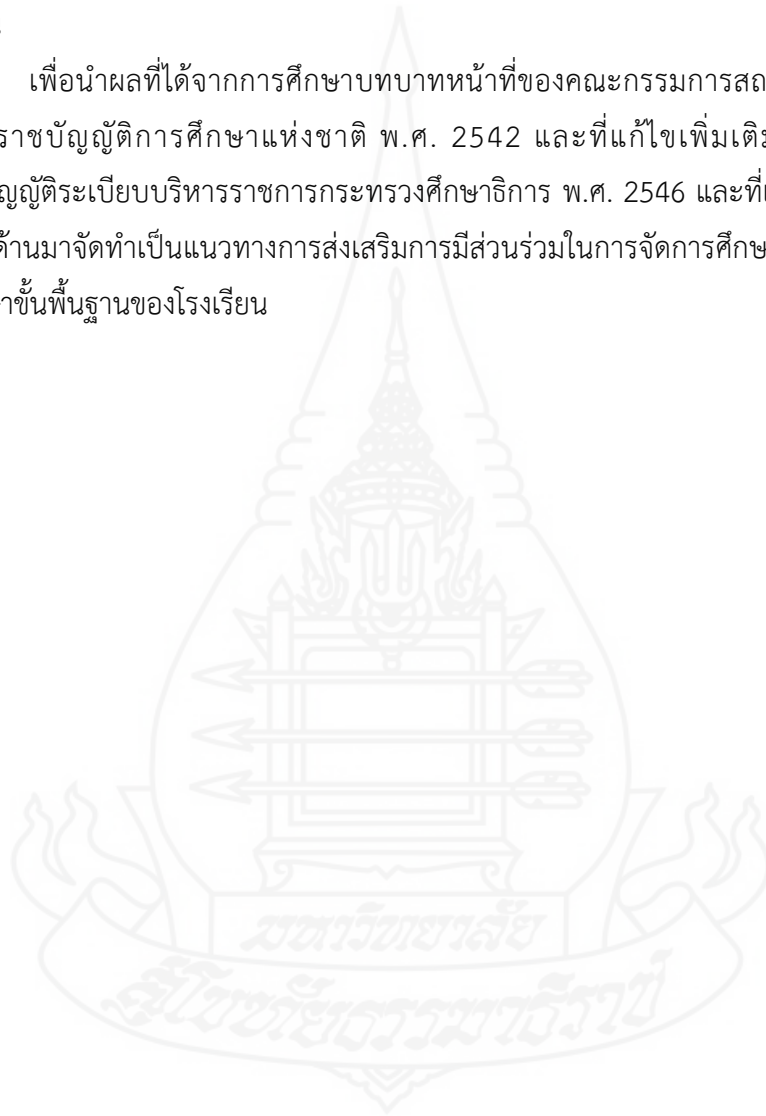
1. ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ด้านการควบคุมกำกับ และการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย และมาตรฐานการจัดการตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ด้านกระบวนการและการให้บริการตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

4. ด้านการบริหารกลยุทธ์และการจัดการโครงการตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ด้านการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และ
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา
38 ทั้ง 5 ด้านมาจัดทำเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในครั้งนี้ จำแนกการวิจัยเป็น 2 ระยะ โดยแต่ละระยะมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็น ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 1,323 คน จากโรงเรียน 144 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 308 คน โดยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1970) ได้ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยกำหนดให้ N แทนจำนวนประชากร โดยมีค่าเท่ากับ 1,323
 e แทนร้อยละของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 0.05
 n แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สามารถแทนค่าได้ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{1323}{1 + (1323)(0.05)^2}$$

$$n = 307.13$$

คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 308 คน

1.2.2 สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีทั้งหมด 9 กลุ่ม ($308/9 = 34.22$)

2) สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบมีระบบจากฐานข้อมูลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2. เครื่องมือ

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณ (Rating Scale) ชนิดตอบสนองคู่ (Dual Response Format) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยเครื่องมือดังกล่าวพัฒนาขึ้นจากบทบาหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบบสอบถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจ สอบรายการ (Check list) ที่ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสถานภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชนิดตอบสนองคู่ ที่ถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแต่ละระดับ มีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดของการวิจัย

3) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item –Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาอีกครั้ง

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.985

8) นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

9) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อ้างทอง และ ส่งหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อ้างทอง ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกินกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ร้อยละ 5

4.2 เนื่องจากเป็นช่วงสถานการณ์โควิด 19 ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามให้เป็น
แบบสอบถามออนไลน์ ชนิด Google Form และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่ง
แบบสอบถามออนไลน์ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลับคืนมา
ทั้งสิ้น 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.50 จำแนกเป็นกลุ่ม ได้ดังนี้ ประธานกรรมการ จำนวน 36 คน
กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 35 คน กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 28 คน กรรมการที่
เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 32 คน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 33
คน กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 35 คน กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทน
องค์กรศาสนา จำนวน 19 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 26 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็น
กรรมการและเลขานุการ จำนวน 35 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตาม
ขั้นตอน โดยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากนั้น
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่
(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ้างทอง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard
Deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 102-103) ดังนี้

- 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย
- 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก
- 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด

5.3 การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้สูตร PNI ^{Modified} ของนางลักษณ์ วิรัชชัย และ
สุวิมล ว่องวานิช (2550)

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีทั้งหมด 2 ตอน เรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 สรุปแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับเรื่องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ และครู กลุ่มละ 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

นำผลการวิจัยระยะที่ 1 นำกระทงคำถามที่มีค่า $PNI \geq 0.10$ มาร่างเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยกำหนดเกณฑ์ให้ข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแนวทางมีความเหมาะสมร้อยละ 60 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการตัดสินความเหมาะสม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลจากผลการวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ในตอนที่ 1 ผู้วิจัยคัดสรรแนวทางที่ผู้ทรงคุณวุฒิ $\geq$ ร้อยละ 60 และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมาสรุปเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งได้จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 4 ผลการจัดอันดับความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

การวิเคราะห์ผลโดยการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) หรือค่า PNI นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพิจารณาคความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน พิจารณาคความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีทั้งหมด 2 ตอน เรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 สรุปแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความต้องการจำเป็น ในการจัดการ การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็น ผู้วิจัยขอนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสถานภาพการทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสถานภาพการทำงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 279 คน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติหาความถี่ และค่าร้อยละ ดังแสดงให้เห็นรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

		(n=279)	
	สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	169	60.40
	หญิง	110	39.60
	รวมเฉลี่ย	279	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	9	3.23
	30-39 ปี	64	22.93
	40-49 ปี	91	32.62
	50 ปีขึ้นไป	115	41.22
	รวมเฉลี่ย	279	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
วุฒิ		
การศึกษา		
ประถมศึกษา	7	2.51
มัธยมศึกษา	53	19.00
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	168	60.22
สูงกว่าปริญญาตรี	51	18.27
รวมเฉลี่ย	279	100.00
สถานภาพของท่านในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
ประธานกรรมการ	36	12.90
กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้ปกครอง	35	12.54
กรรมการที่ เป็นผู้แทนครู	28	10.04
กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน	32	11.47
กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	33	11.83
กรรมการที่ เป็นผู้แทนศิษย์เก่า	35	12.54
กรรมการที่ เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนา	19	6.82
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	26	9.32
ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ	35	12.54
รวมเฉลี่ย	279	100.00
ขนาดของสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดเล็ก	221	79.21
สถานศึกษาขนาดกลาง	49	17.56
สถานศึกษาขนาดใหญ่	9	3.23
รวมเฉลี่ย	279	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 279 คน เมื่อวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลที่จำแนกตามเพศ จะประกอบด้วย ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน

169 คน เพศหญิง จำนวน 110 คน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 50 ปีขึ้นไป รองลงมาคือ 40-49 ปี เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา จะเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่ามากที่สุด เมื่อจำแนกตามสถานภาพของท่านในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะประกอบด้วย ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประธานกรรมการมากที่สุด รองลงมาคือ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า และผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ ส่วนการจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ในทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของระดับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ประกอบด้วยบทบาทที่ครอบคลุมงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ภาพรวม ปรากฏตามรายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

(n=279)

สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน	
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
ด้านวิชาการ	4.09	0.60	มาก
ด้านงบประมาณ	4.14	0.64	มาก
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.04	0.62	มาก
ด้านการบริหารทั่วไป	4.09	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย	4.09	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.09, S.D. = 0.58) เมื่อเรียงลำดับ พบว่า ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ (M = 4.14, S.D. = 0.64), ด้านวิชาการ เท่ากับด้านการบริหารทั่วไป (M = 4.09, S.D. = 0.60) และ ด้านการบริหารงานบุคคล (M = 4.04, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้าน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่แสดงสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปรากฏดังตารางที่ 4.3 ถึงตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ

(n=279)

สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
ด้านวิชาการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.01	0.67	มาก	5
2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก	4.01	0.70	มาก	5
3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน	4.13	0.65	มาก	3
4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน	4.01	0.69	มาก	5
5. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน	4.15	0.65	มาก	1
6. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	4.13	0.66	มาก	3
7. ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรในโรงเรียน	4.15	0.64	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.09	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.09, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 5.

ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ($M = 4.15, S.D. = 0.65$) เท่ากับ ข้อที่ 7. ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรในโรงเรียน ($M = 4.15, S.D. = 0.64$) และข้อที่ 3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน ($M = 4.13, S.D. = 0.65$) เท่ากับ ข้อที่ 6. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ($M = 4.13, S.D. = 0.66$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ ข้อที่ 1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($M = 4.01, S.D. = 0.67$) เท่ากับข้อที่ 2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก ($M = 4.01, S.D. = 0.70$) และข้อที่ 4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ($M = 4.01, S.D. = 0.69$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ

(n=279)

สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ด้านงบประมาณ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ($S.D.$)	ระดับ	ลำดับ
8. ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน	4.15	0.66	มาก	3
9. ท่านให้ความเห็นชอบคำขอตั้งงบประมาณของโรงเรียน	4.18	0.67	มาก	1
10. ท่านให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน	4.15	0.68	มาก	3
11. ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน	4.08	0.71	มาก	8
12. ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน	4.09	0.71	มาก	7

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(n=279)

ด้านงบประมาณ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ส่วน	
			ระดับ	ลำดับ
13. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการการระดม ทรัพยากรของโรงเรียน	4.16	0.68	มาก	2
14. ท่านให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อการศึกษา ของโรงเรียน	4.14	0.67	มาก	5
15. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการจัดหา ผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน	4.14	0.67	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.14	0.67	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$, $S.D. = 0.67$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 9. ท่านให้ความเห็นชอบค่าขอตั้งงบประมาณของโรงเรียน ($M = 4.18$, $S.D. = 0.67$), ข้อที่ 13. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการการระดมทรัพยากรของโรงเรียน ($M = 4.16$, $S.D. = 0.68$) และข้อที่ 8. ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน ($M = 4.15$, $S.D. = 0.66$) เท่ากับข้อที่ 10. ท่านให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน ($M = 4.15$, $S.D. = 0.68$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ ข้อที่ 11. ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน ($M = 4.08$, $S.D. = 0.71$), ข้อที่ 12. ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน ($M = 4.09$, $S.D. = 0.71$) และข้อที่ 14. ท่านให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเท่ากับข้อที่ 15. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทางวิธีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ($M = 4.14$, $S.D. = 0.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล

(n=279)

ด้านบริหารงานบุคคล	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน		
		มาตรฐาน	ระดับ	ลำดับ
16. ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด	3.99	0.68	มาก	3
17. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	4.11	0.68	มาก	1
18. ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อผู้บริหารโรงเรียน	3.99	0.70	มาก	3
19. ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง	4.06	0.70	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.04	0.62	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.04, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ 17. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน (M = 4.11, S.D. = 0.68), ข้อที่ 19. ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง (M = 4.06, S.D. = 0.70), ข้อที่ 16. ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ

ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด ($M = 3.99, S.D. = 0.68$) เท่ากับข้อที่ 18. ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อผู้บริหารโรงเรียน ($M = 3.99, S.D. = 0.70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป

(n=279)

ด้านบริหารงานทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน		
		มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน	4.05	0.65	มาก	4
21. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน	4.15	0.66	มาก	2
22. ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน	4.17	0.63	มาก	1
23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา	4.09	0.67	มาก	3
24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกโรงเรียน	4.01	0.77	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.09	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.09, S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ 22. ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน ($M = 4.17, S.D.$

= 0.63), ข้อที่ 21. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน ($M = 4.15$, $S.D. = 0.66$), ข้อที่ 23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($M = 4.09$, $S.D. = 0.67$), ข้อที่ 20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน ($M = 4.05$, $S.D. = 0.65$) และข้อที่ 24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก โรงเรียน ($M = 4.01$, $S.D. = 0.77$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ในทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของระดับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ประกอบด้วยบทบาทที่ครอบคลุมงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ได้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ผลการวิเคราะห์ภาพรวม ปรากฏตามรายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (n=279)

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
ด้านวิชาการ	4.48	0.48	มาก
ด้านงบประมาณ	4.56	0.53	มากที่สุด
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.44	0.52	มาก
ด้านการบริหารทั่วไป	4.50	0.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.49	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.49, S.D. = 0.47) เมื่อเรียงลำดับ พบว่า ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ (M = 4.56, S.D. = 0.53), ด้านการบริหารทั่วไป (M = 4.50, S.D. = 0.50), ด้านวิชาการ (M = 4.48, S.D. = 0.48), ด้านการบริหารงานบุคคล (M = 4.44, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้าน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่แสดงสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปรากฏดังตารางดังตารางที่ 4.8 ถึงตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ

(n=279)

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
ด้านวิชาการ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การ จัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.43	0.52	มาก	7
2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับ ประเมินจากภายนอก	4.53	0.53	มากที่สุด	1
3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผน งานด้านวิชาการของโรงเรียน	4.46	0.53	มาก	6
ตารางที่ 4.8 (ต่อ)				
4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของ โรงเรียน	4.52	0.54	มากที่สุด	2
5. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนา หลักสูตรของโรงเรียน	4.52	0.54	มากที่สุด	2
6. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียน	4.51	0.54	มากที่สุด	4
7. ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำ รายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรใน โรงเรียน	4.48	0.48	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.43	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.43$, $S.D. = 0.52$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก ($M = 4.53$, $S.D. = 0.53$), ข้อที่ 4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ($M = 4.52$, $S.D. = 0.54$) เท่ากับข้อที่ 5. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ($M = 4.52$, $S.D. = 0.54$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ ข้อที่ 1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($M = 4.43$, $S.D. = 0.52$), ข้อที่ 3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน ($M = 4.46$, $S.D. = 0.53$) และข้อที่ 7. ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรในโรงเรียน ($M = 4.48$, $S.D. = 0.48$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ

(n=279)

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ด้านงบประมาณ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
8. ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผน งบประมาณของโรงเรียน	4.60	0.54	มาก ที่สุด	1
9. ท่านให้ความเห็นชอบค่าขอตั้งงบประมาณของ โรงเรียน	4.58	0.55	มาก ที่สุด	2
10. ท่านให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ ใช้จ่ายเงินของโรงเรียน	4.58	0.55	มาก ที่สุด	2

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

(n=279)

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
ด้านงบประมาณ	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน		ลำดับ
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	
11. ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณ ของโรงเรียน	4.51	0.59	มากที่สุด	8
12. ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลง งบประมาณของโรงเรียน	4.52	0.57	มากที่สุด	7
13. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการการระดม ทรัพยากรของโรงเรียน	4.57	0.56	มากที่สุด	4
14. ท่านให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อ การศึกษาของโรงเรียน	4.56	0.58	มากที่สุด	5
15. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการจัดหา ผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน	4.56	0.59	มากที่สุด	5
รวมเฉลี่ย	4.56	0.53	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.56, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 8. ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน (M = 4.60, S.D. = 0.54), ข้อที่ 9. ท่านให้ความเห็นชอบค่าขอตั้งงบประมาณของโรงเรียน (M = 4.58, S.D. = 0.55) เท่ากับข้อที่ 10. ท่านให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน (M = 4.58, S.D. = 0.55) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ ข้อที่ 11. ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน (M = 4.51, S.D. = 0.59), ข้อที่ 12. ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน (M = 4.52, S.D. = 0.57) และ 14. ท่านให้ความเห็นชอบใน

การลงทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ($M = 4.56, S.D. = 0.58$) เท่ากับข้อที่ 15. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ($M = 4.56, S.D. = 0.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล

(n=279)

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
ด้านบริหารงานบุคคล	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
16. ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด	4.43	0.56	มาก	3
17. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	4.49	0.54	มาก	1
18. ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อผู้บริหารโรงเรียน	4.41	0.55	มาก	2
19. ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง	4.42	0.59	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.44	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.44$, $S.D. = 0.52$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ 17. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ($M = 4.49$, $S.D. = 0.54$), ข้อที่ 18. ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อผู้บริหารโรงเรียน ($M = 4.41$, $S.D. = 0.55$), ข้อที่ 16. ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด ($M = 4.43$, $S.D. = 0.56$) และ ข้อที่ 19. ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง ($M = 4.42$, $S.D. = 0.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ระดับ และลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป

(n=279)

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ด้านบริหารงานทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน	4.48	0.55	มาก	4
21. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน	4.55	0.55	มากที่สุด	1
22. ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน	4.51	0.56	มากที่สุด	3
23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา	4.52	0.55	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(n=279)

ด้านบริหารงานทั่วไป	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วน	
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ลำดับ
24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกโรงเรียน	4.41	0.72	มาก 5
รวมเฉลี่ย	4.50	0.50	มาก ที่สุด -

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.50, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ 21. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน (M = 4.55, S.D. = 0.55), ข้อที่ 23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (M = 4.51, S.D. = 0.56), ข้อที่ 22. ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน (M = 4.51, S.D. = 0.56), ข้อที่ 20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน (M = 4.48, S.D. = 0.55) และข้อที่ 24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกโรงเรียน (M = 4.41, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการจัดอันดับความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) หรือค่า PNI ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

(n=279)

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1)	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2)	ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI)	ลำดับ
ด้านวิชาการ	4.09	4.48	0.10	1
ด้านงบประมาณ	4.14	4.56	0.10	1
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.04	4.44	0.10	1
ด้านการบริหารทั่วไป	4.09	4.50	0.10	1

จากตารางที่ 4.12 ความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วยด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เท่ากันทุกด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ, ด้านการบริหารงานบุคคล, ด้านการบริหารทั่วไป, ด้านวิชาการ (PNI = 0.10)

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) หรือค่า PNI พิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้าน โดยแสดงให้เห็นรายละเอียดดังในตารางที่ 4.13 ถึงตารางที่ 4.16 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านวิชาการ

(n=279)

ด้านวิชาการ	M1	M2	PNI	ลำดับ
1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.01	4.42	0.10	2
2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก	4.01	4.43	0.10	2
3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน	4.13	4.53	0.10	2
4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน	4.01	4.46	0.11	1
5. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน	4.15	4.52	0.09	5
6. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	4.13	4.52	0.09	5
7. ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรในโรงเรียน	4.15	4.51	0.09	5
รวมเฉลี่ย	4.09	4.48	0.10	-

จากตารางที่ 4.13 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ด้านวิชาการ ที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนา

หลักสูตรของโรงเรียน (PNI = 0.11) รองลงมาเป็นข้อที่ 1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ภายนอก เท่ากับข้อที่ 2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก เท่ากับข้อที่ 3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน (PNI = 0.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวังทอง ด้านงบประมาณ

(n=279)

ด้านงบประมาณ	M1	M2	PNI	ลำดับ
8. ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำ แผนงบประมาณของโรงเรียน	4.15	4.60	0.11	1
9. ท่านให้ความเห็นชอบคำขอตั้ง งบประมาณของโรงเรียน	4.18	4.58	0.10	4
10. ท่านให้ความเห็นชอบการจัดทำ แผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน	4.15	4.58	0.10	4
11. ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอน งบประมาณของโรงเรียน	4.08	4.51	0.11	1
12. ท่านให้ความเห็นชอบการขอ เปลี่ยน แปลงงบประมาณของ โรงเรียน	4.09	4.52	0.11	1
13. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการการระดมทรัพยากรของ โรงเรียน	4.16	4.57	0.10	4
14. ท่านให้ความเห็นชอบในการ ลงทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียน	4.14	4.56	0.10	4
15. ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการจัดหาผลประโยชน์จาก ทรัพย์สินของโรงเรียน	4.14	4.56	0.10	4
รวมเฉลี่ย	4.14	4.56	0.10	-

จากตารางที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง พบว่า ด้านงบประมาณ ที่มากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 8. ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผน งบประมาณของโรงเรียน, เท่ากับข้อที่ 11. ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน เท่ากับข้อที่ 12. ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน (PNI = 0.11)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านบริหารงานบุคคล (n=279)

ด้านบริหารงานบุคคล	M1	M2	PNI	ลำดับ
16. ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการ บริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้ สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของ ต้นสังกัด	3.99	4.43	0.11	1
17. ท่านให้ความเห็นชอบการ วางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาใน โรงเรียน	4.11	4.49	0.09	3
18. ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อ ผู้บริหารโรงเรียน	3.99	4.41	0.11	1
19. ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ใน กรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง	4.06	4.42	0.09	3
รวมเฉลี่ย	4.04	4.44	0.10	-

จากตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง พบว่า ด้านบริหารงานบุคคล ที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 16. ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการของต้นสังกัด เท่ากับข้อที่ 18. ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อผู้บริหารโรงเรียน (PNI = 0.11) รองลงมาข้อที่ 17. ท่าน ให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เท่ากับข้อที่ 19. ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือก ครูอัตราจ้าง (PNI = 0.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M1) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านบริหารงานทั่วไป

(n=279)

ด้านบริหารงานทั่วไป	M1	M2	PNI	ลำดับ
20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของ โรงเรียน	4.05	4.55	0.10	2
21. ท่านให้ความเห็นชอบการ วางแผน การบริหารงานการศึกษาใน โรงเรียน	4.15	4.51	0.08	5
22. ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับ นักเรียนของโรงเรียน	4.17	4.52	0.11	1
23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.09	4.41	0.10	2
24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การ จัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกโรงเรียน	4.01	4.50	0.10	2
รวมเฉลี่ย	4.09	4.55	0.10	-

จากตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง พบว่า ด้านบริหารงานทั่วไป ที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 22. ท่านให้ความเห็นชอบ แผนการรับนักเรียนของโรงเรียน (PNI = 0.11) รองลงมาข้อที่ 20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน เท่ากับข้อที่ 23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา และเท่ากับข้อที่ 24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก โรงเรียน (PNI = 0.10) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยนำกระทงคำถามที่มีค่า PNI ≥ 0.1 มายกร่างเป็นแนว ททางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยกำหนดเกณฑ์ให้ข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแนวทางมีความเหมาะสมร้อยละ 60 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการตัดสินความเหมาะสม ซึ่งได้ผลการพิจารณาความเหมาะสมและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.17 – 4.20 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนด้านวิชาการ

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านวิชาการ				
1.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนในทุกชั้นตอน	6 (75.00%)	2 (25.00%)	- โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยเฉพาะในขั้นตอนของการถามความต้องการของชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้ความเห็นชอบต่อหลักสูตรของโรงเรียน
2.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การประเมินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อส่งเสริมและให้การสนับสนุนงานด้านการประกันภายในโรงเรียน
3.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อรับการประเมินจากภายนอก	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อรับการประเมินจากภายนอก โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบข้อมูลและการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้สามารถนำไปประชาสัมพันธ์ต่อชุมชนได้

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
4.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	7 (87.50%)	1 (12.50%)	- โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบต่อการจัดทำแผนบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งการจัดทำแผนวิชาการจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและคณะครู เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ตารางที่ 4.18 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ด้านงบประมาณ

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านงบประมาณ				
5.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน	7 (87.50%)	1 (12.50%)	- โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน ด้วยการพิจารณาและรับทราบแผนงบประมาณของโรงเรียน
6.	โรงเรียนต้องขอความเห็นชอบในการขอตั้งงบประมาณของโรงเรียนจากคณะกรรมการสถานศึกษา	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยร่วมพิจารณา และลงมติเห็นชอบในการขอตั้งงบประมาณ

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
7.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการรายจ่ายของโรงเรียน	6 (75.00%)	2 (25.00%)	- โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพิจารณาเห็นชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งผู้จัดทำแผนปฏิบัติการนี้ ผู้บริหารควรสรุป แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานรับทราบ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้ตรวจสอบความโปร่งใสการดำเนินงานของโรงเรียน และสนับสนุนโรงเรียนการจัดทำโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการ
8.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน	6 (75.00%)	2 (25.00%)	- โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตรวจสอบในการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน และเสนอคณะกรรมการรับทราบ

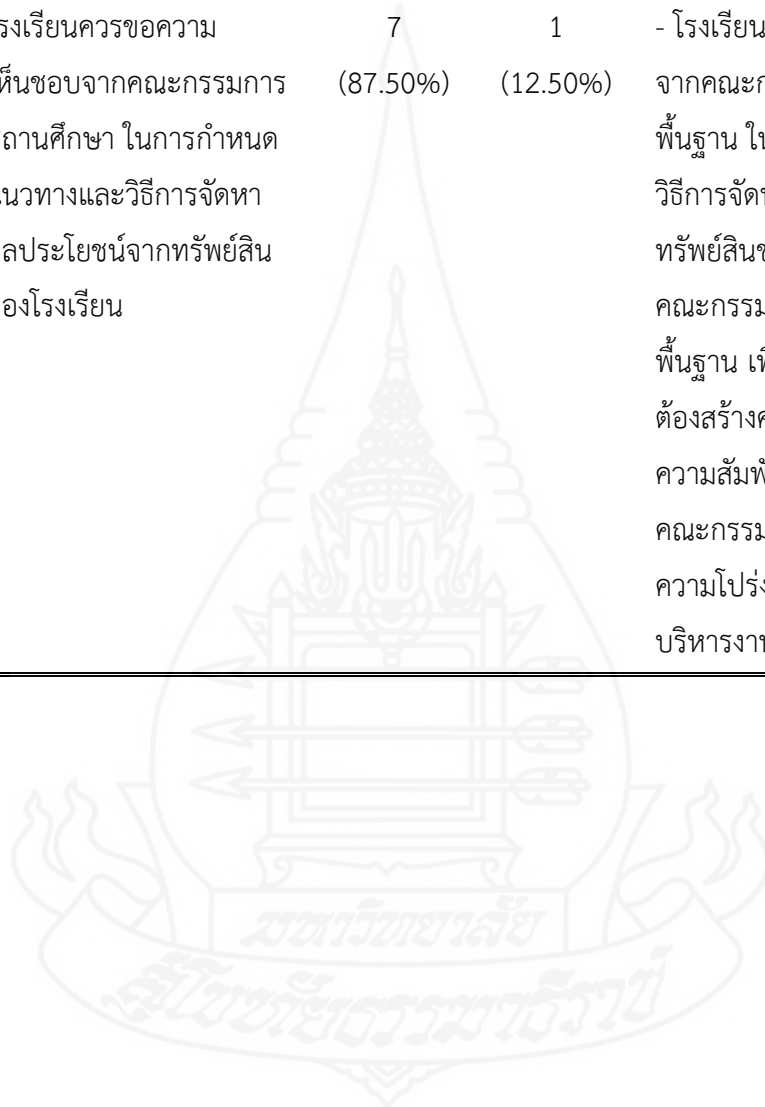
ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
9.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน	6 (75.00%)	2 (25.00%)	- ในกรณีโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง อาจไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน แต่ควรเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ
10.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการระดมทรัพยากร เพื่อการบริหารโรงเรียน	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการระดมทรัพยากร เพื่อการบริหารโรงเรียน และมีส่วนร่วมกันในการหาทุนสนับสนุน เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปด้วยความโปร่งใส
ด้านงบประมาณ				
11.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียน จากคณะกรรมการสถานศึกษา	5 (62.50%)	3 (37.50%)	- โรงเรียนควรขอความเห็นชอบเกี่ยวกับการลงทุน จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความเหมาะสม เพื่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านงบประมาณ				
12.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการกำหนดแนวทางและวิธีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน	7 (87.50%)	1 (12.50%)	- โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในการกำหนดแนวทางและวิธีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เพื่อรับทราบ ทั้งนี้โรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อความโปร่งใสในการทำงานและการบริหารงานโรงเรียน

ตารางที่ 4.19 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนด้านบริหารงานบุคคล

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านบริหารงานบุคคล				
13.	โรงเรียนควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแล การบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของต้นสังกัด	4 (50.00%)	4 (50.00%)	- ไม่ผ่านเกณฑ์
14.	โรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนและพิจารณาร่วมกันเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนในการบริหารงานบุคลากร เช่น การจ้างบุคลากร เพื่อความเหมาะสมโปร่งใสและยุติธรรม

ตารางที่ 4.20 ผลการพิจารณาความเหมาะสมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนด้านบริหารงานทั่วไป

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านบริหารงานทั่วไป				
15.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	6 (75.00%)	2 (25.00%)	- โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ
16.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทำแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทำแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน
17.	โรงเรียนควรมีระบบในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากคณะกรรมการสถานศึกษา	7 (87.50%)	1 (12.50%)	- โรงเรียนควรมีระบบในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากคณะกรรมการสถานศึกษา โดยขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอกได้หลากหลายในการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาและหรือการบริหารงานในโรงเรียน

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
18.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกโรงเรียน	8 (100.00%)	0 (0.00%)	- โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกโรงเรียน และควรมีการประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ เพื่อประเมินความพร้อม
19.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีระเบียบในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการฝึกอบรมและการเข้าไปศึกษาดูงาน	7 (87.50%)	1 (12.50%)	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีระเบียบในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการฝึกอบรมและการเข้าไปศึกษาดูงาน เพื่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีทัศนคติที่ตรงกันการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่นสามารถนำไปพัฒนาบริหารงานโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 สรุปแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

จากผลการวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ในตอนที่ 1 ผู้วิจัยคัดสรรแนวทางที่ผู้ทรงคุณวุฒิ $\geq$ ร้อยละ 60 และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมาสรุปเป็นแนวทางการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้ดังนี้

1. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ด้านวิชาการ

1.1 โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วน ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยเฉพาะในขั้นตอนของการถามความต้องการของชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้ความเห็นชอบต่อหลักสูตรของโรงเรียน

1.2 โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน การประเมินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อส่งเสริมและให้การสนับสนุนงานด้านการ ประกันภายในโรงเรียน

1.3 โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน เพื่อรับการประเมินจากภายนอก โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบข้อมูล และการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้สามารถนำไปประชาสัมพันธ์ต่อชุมชนได้

1.4 โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการให้ความ เห็นชอบต่อการจัดทำแผนบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งการจัดทำแผนวิชาการ จะเป็นหน้าที่ ของผู้บริหารและคณะครู เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ด้านงบประมาณ

2.1 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน ด้วยการพิจารณาและรับทราบแผนงบประมาณของโรงเรียน

2.2 โรงเรียนต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย ร่วมพิจารณา และลงมติเห็นชอบในการขอตั้งงบประมาณ

2.3 โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพิจารณา เห็นชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งผู้จัดทำแผนปฏิบัติการนี้ ผู้บริหารควรสรุป แล้ว นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตรวจสอบความโปร่งใสการดำเนินงานของโรงเรียน และสนับสนุนโรงเรียนการจัดทำโครงการต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการ

2.4 โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตรวจสอบในการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน และเสนอคณะกรรมการรับทราบ

2.5 ในกรณีโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง อาจไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน แต่ควรเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ

2.6 โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการระดมทรัพยากร เพื่อการบริหารโรงเรียน และมีส่วนร่วมกันในการหาทุนสนับสนุน เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปด้วยความโปร่งใส

2.7 โรงเรียนควรขอความเห็นชอบเกี่ยวกับการลงทุน จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2.8 โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดแนวทางและวิธีการจัดทําผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรับทราบ ทั้งนี้โรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อความโปร่งใสในการทำงานและการบริหารงานโรงเรียน

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ด้านบริหารงานบุคคล

3.1 โรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน และพิจารณาพร้อมกันเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนในการบริหารงานบุคลากร เช่น การจ้างบุคลากร เพื่อความเหมาะสมโปร่งใสและยุติธรรม

4. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ด้านบริหารงานทั่วไป

4.1 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน และควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

4.2 โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทำแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน

4.3 โรงเรียนควรมีระบบในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากคณะกรรมการสถานศึกษาโดยขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอกได้หลากหลายในการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาและหรือการบริหารงานในโรงเรียน

4.4 โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกโรงเรียน และควรมีการประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ เพื่อประเมินความพร้อม

4.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีระเบียบในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการฝึกอบรมและการเข้าไปศึกษาดูงาน เพื่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีทัศนคติที่ตรงกันการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่นสามารถนำไปพัฒนาบริหารงานโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1.3 เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,323 คน จากโรงเรียน 144 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำมาใช้ศึกษา สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจ สอบรายการ (Check list) ที่ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสถานภาพการทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) คือ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ โดยเป็นแบบสอบถามมาตราวัดแบบ Rating Scale 5 ระดับ ซึ่งมี 4 ด้าน รวมทั้งหมดจำนวน 25 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.985

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เนื่องจากเป็นช่วงสถานการณ์โควิด 19 ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามออนไลน์ ชนิด Google Form และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่งแบบสอบถามออนไลน์ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลับคืนมาทั้งสิ้น 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.50

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ และ ร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้ค่าเฉลี่ย (M) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ การวิเคราะห์ต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้ค่าดัชนี ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับเรื่องการศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ และครู กลุ่มละ 2 คน

เครื่องมือ ผู้วิจัยนำผลการวิจัยระยะที่ 1 นำกระทงคำถามที่มีค่า $PNI \geq 0.1$ มาयर่างเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยกำหนดเกณฑ์ให้ข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแนวทางมีความเหมาะสม ร้อยละ 60 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการตัดสินความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำผลจากผลการวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ในตอนที่ 1 ผู้วิจัยคัดสรรแนวทางที่ผู้ทรงคุณวุฒิ $\geq$ ร้อยละ 60 และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมาสรุปเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งได้จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3 สรุปผลการวิจัย

1.3.1 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีผลการวิจัยแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรใน 2) ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ 1) ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน 2) ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ตามลำดับ

2) ด้านงบประมาณ พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบค่าขอตั้งงบประมาณของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบแนวทาง วิธีการการระดมทรัพยากรของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ

3) ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน 2) ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง และ 3) ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด ตามลำดับ

4) ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน และ 3) ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

1.3.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง มีผลการวิจัยแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านวิชาการ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก 2) ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ 1) ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติม มาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรในโรงเรียน ตามลำดับ

2) ด้านงบประมาณ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบในการ

จัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบคำขอตั้งงบประมาณของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ

3) ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน 2) ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พิจารณาคัดเลือกครูอัตราจ้าง และ 3) ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด ตามลำดับ

4) ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน 2) ท่านเสนอแนวทางวิธีการ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 3) ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน ตามลำดับ

1.3.3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีผลการวิจัยแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านวิชาการ พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก ตามลำดับ

2) ด้านงบประมาณ พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน 2) ท่านให้ความเห็นชอบการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบคำขอตั้งงบประมาณของโรงเรียน ตามลำดับ

3) ด้านบริหารงานบุคคล พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ คือ 1) ท่านกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการของต้นสังกัด 2) ท่านให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อผู้บริหารโรงเรียน และ 3) ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ตามลำดับ

4) ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่ามีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ 1) ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน 2) ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และ 3) ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกโรงเรียน ตามลำดับ

1.3.4 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สรุปได้ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านวิชาการ โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการทำงาน อีกทั้งมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพ ทั้งจากภายนอกและภายในโรงเรียน ทั้งนี้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมและให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ก้าวหน้า พัฒนาไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ทุกประการ

2) ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในทุกๆ ขั้นตอนของการดำเนินงานด้านงบประมาณ ตั้งแต่การจัดทำแผนงบประมาณ การขอตั้งงบประมาณการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน อีกทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการโอนงบประมาณ การระดมทรัพยากร การลงทุน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงานและให้เป็นไปตามระเบียบการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้และเป็นไปด้วยความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) ด้านบริหารงานบุคคล โรงเรียนต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเข้าใจกันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ในการบริหารงานที่ถูกต้อง โปร่งใส และยุติธรรม

4) ด้านบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมและให้ความเห็นชอบในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน อีกทั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนในการพิจารณาจัดทำแผนการรับนักเรียน มีระบบในการรับฟังความคิดเห็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ร่วมมือกับทางโรงเรียนและองค์กรภายนอกในการระดมทุน เพื่อนำมาพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกโรงเรียน เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ ซึ่งถือได้ว่าโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีทัศนคติที่ดีต่อกัน อันจะนำความราบรื่น เพื่อพัฒนางานด้านบริหารงานทั่วไป ให้เป็นไปตามนโยบายและความก้าวหน้าของสถานศึกษาต่อไป

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวังทอง ผู้วิจัยได้ค้นคว้าที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวังทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เหตุที่ได้ผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542, น.6) ในมาตราที่ 9 ที่กำหนดว่า “การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม” ซึ่งเป็นแนวทางให้โรงเรียนต่าง ๆ ยึดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีทุกโรงเรียน โดยมีหน้าที่กำกับและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บุคลากรในสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ เน้นหลักการของการมีส่วนร่วมเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินกิจกรรมร่วมกันด้วยความตั้งใจ เต็มใจ เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาท ข้อคิดเห็น ตลอดจนทั้งเป็นตัวแทนของชุมชนเพื่อเสนอความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่น แก่สังคม ชุมชน และผู้ปกครอง ต่อไป

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ และ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านที่รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ เหตุที่ได้ผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ประกาศ ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2563 นั้น) เนื่องจากในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งทำให้สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ หรือ New Normal จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้มีความปลอดภัยทั้งต่อตัวผู้เรียน ชีวาระการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น นโยบาย “การศึกษายกกำลังสอง (Thailand Education Eco – System : TE2S) เป็นการศึกษาที่เข้าใจ และตอบโจทย์” คือ ดำเนินการ ยกเลิกเงื่อนไข ปรับเปลี่ยน เปิดกว้าง ที่เป็นเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบาย “การศึกษายกกำลังสอง” โดย ยกเลิกเงื่อนไข กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมให้สามารถดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการบริหารการศึกษาของประเทศให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ปรับเปลี่ยน หลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ปรับเปลี่ยนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อให้ครูพัฒนาทักษะ และยกระดับทักษะของตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ เพื่อส่งต่อความรู้ไปยังผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีคุณภาพ เปิดกว้าง เสริมทางการศึกษาให้ภาคเอกชนที่มีคุณภาพเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ จากแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้ครอบคลุมผู้เรียนทั่วประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐพงษ์ กิติทรัพย์ กาญจนาน (2551, น.61) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมดำเนินการจัดทำแผนงบประมาณของสถานศึกษา จัดสรรค่าใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับของสถานศึกษา การระดมทรัพยากร จัดหางบประมาณมาสนับสนุนสถานศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความต้องการจำเป็นความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมมีระดับความต้องการจำเป็นเท่ากันทุกด้าน คือ ความต้องการจำเป็นความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) เท่ากับ 0.10 เหตุที่ได้ผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปในชุมชน มีความรู้ความสามารถ ที่จะเสนอปัญหาของโรงเรียนและแนะแนวทางการแก้ไขร่วมกันได้ มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชนและสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อสนองนโยบายของต้นสังกัด สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ (2564, น.8) การพัฒนาการเรียนรู้ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีเป้าหมายสำคัญ ประกอบด้วย 1) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว การสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถ

2.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เนื่องจากผู้วิจัยคัดสรรแนวทางที่ผู้ทรงคุณวุฒิ $\geq$ ร้อยละ 60 มาสรุปเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม แต่ยังมีบางข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความเห็นด้วย $<$ ร้อยละ 60 เหตุที่ได้ผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความกังวล ถึงสภาพปัญหาในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในการให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ความไม่ชัดเจน เรื่องบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา และอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกัน อาจทำให้เกิดความไม่เข้าใจ หรืออาจขัดแย้งกัน คณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานมากเกินไป ทำให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลน้อยลง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน สอดคล้องกับ นายวิสิทธิ์ ใจเถิง เลขาธิการสมาคมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย (2564) คณะกรรมการสถานศึกษา ด้อยคุณภาพ ขาดความเข้มแข็ง เพราะรัฐละเลยไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร จะเป็นเกือบทุกเขตพื้นที่การศึกษา จึงขาดการดำเนินการงานให้คณะกรรมการสถานศึกษา เข้มแข็ง ซึ่งตามกฎหมายกำหนดให้โรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมพัฒนาสถานศึกษา แต่ถ้าวังยังไม่ให้มีความสำคัญ ขาดระบบการบริหารที่ชัดเจนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษา ก็คงเกิดปัญหาเช่นเดิม โดยทางสมาคมฯ ได้เสนอให้สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามาช่วยกำหนดมาตรการ ซึ่ง สพฐ. ได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาดูแลเรื่องนี้แล้ว ที่ผ่านมา ภาครัฐไม่มีกฎระเบียบเข้ามาดูแลคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมักเกิดปัญหา การแบ่งฝ่าย เมื่ออยู่มาเป็นเวลานานก็ยึดติดการเป็นเจ้าของ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555) ที่กล่าวถึง สภาพโดยทั่วไปของคณะกรรมการมีความหลากหลายและแตกต่างในสถานภาพส่วนบุคคลทั้งในด้าน คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ หน้าที่การงาน อายุ เพศ เวลาในการเข้าร่วมประชุม เป็นต้น ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการยังคงต้องได้รับการเอาใจใส่และทำความเข้าใจอีกมากจากสถานศึกษา นอกจากนี้ในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา อาจไม่เต็มใจในการแบ่งปันอำนาจการบริหาร และไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเท่าใดนัก

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เท่ากันทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ควรกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดผลมากกว่าสภาพที่เป็นอยู่

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ควรมีระเบียบในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการฝึกอบรมและการเข้าไปศึกษาดูงาน เพื่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีทัศนคติที่ตรงกันการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่นสามารถนำไปพัฒนาบริหารงานโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ควรจัดทำหรือดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เช่น จัดทำคู่มือวารสาร การจัดการสัมมนา ฯลฯ

4) สถานศึกษาควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยเฉพาะในขั้นตอนของการถามความต้องการของชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้ความเห็นชอบต่อหลักสูตรของโรงเรียน

5) สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพิจารณาเห็นชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งผู้จัดทำแผนปฏิบัติการนี้ ผู้บริหารควรสรุปแล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตรวจสอบความโปร่งใสการดำเนินงานของโรงเรียน และสนับสนุนโรงเรียนการจัดทำโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการ

6) สถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน การขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอกได้หลากหลายในการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาและหรือการบริหารงานในโรงเรียน และพิจารณา ร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนเพื่อความเหมาะสมโปร่งใสและยุติธรรม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนกับการปฏิบัติตามบทบาทในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

3.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

3.2.4 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตอื่น หรือในระดับภูมิภาค

3.2.5 ควรมีการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ หรือถอดบทเรียน เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้ได้ข้อมูลเชิงลึกถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2540). *การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กึ่งกาญจน์ รัตตัญญู. (2560). *การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของครูและผู้บริหารของโรงเรียน ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.*
- กุสุมา เขียวเพกา. (2560). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร้อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (ค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- เกษม พูลทวี. (2549). *สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มโรงเรียนบางบ่อ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.*
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- คมศร วงษ์รักษา. (2540). *การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*

- จิณฉัตร ปะโคทัง. (2549). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่นโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรศึกษาศาสตรบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐยาณี บุญทองคำ. (2555). การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลองค์การบริหาร ส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.
- ณัฐพงษ์ กิติทรัพย์กาญจน. (2551). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/334443>.
- ธนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาล เมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- ธนากร นาควรรณ. (2562). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ปีที่ 6 ฉบับที่ 7). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครศรีธรรมราช.
- ธนารักษ์ เกตุทอง, (2559). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- นวลน้อย ตรีรัตน์, ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคิต พิริยะรังสรรค์. (2543). เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. ตรีสวี (ซีลค์เวอบุคส์), กรุงเทพฯ.
- นายวิสิทธิ์ ใจเถิง. (2564). การศึกษา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.matichon.co.th/education/news_1959409.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.

- พัชรนันท์ ยอดสิน. (2560). แนวทางการส่งเสริมจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเจ็ด อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- พิชารัตน์ รอบรู้. (2554). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 5 ปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.
- พิกรี แก้วนวล. (2560). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ภิญโญ สาธร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- มนตรี อินดา. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2552). การศึกษาการเรียนรู้และแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตรวิจัย.
- รองรัตน์ วิเศษ. (2546). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. จันทบุรี.
- เรณูมาศ รักษาแก้ว. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชน . [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การมีส่วนร่วมของประชาชน>.
- วรวิมล ต๊ะคำวรรณ, เฉลิมชัย สุขจิตต์. (2558). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง.
- สัจจรัตน์ สิงทะยม, (2562). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2 (1), 183 - 197.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. (2561). *ปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.*

2562. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.

_____. (2561). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2562-2565*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การบริหารงบประมาณ*. กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการ*

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา*

และสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ*. สถาบัน

พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2555. *คู่มือการประเมิน*

คุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558): ฉบับ สถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม

พฤศจิกายน พ.ศ. 2554). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส.

สิตานันท์ เนียมหอม. (2561). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ*

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบ Student

Teams Achievement Divisions กับการสอนปกติ (ค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรศึกษา).

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

สิรินภา ธรรมใจ, สุรพล บัวพิมพ์. (2556). *การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*

โรงเรียนเอกชนในจังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง.

- สุกัญญา หมู่เย็น. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
หน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- สุกัญญา ตลอดภพ. (2558). แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ คณะกรรมการ
สถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สุณิสา เกียวกุล. (2559). การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สุภาภรณ์ ประเสริฐสุข. (2559). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของประชาชน
ในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพของเทศบาลตำบลไผ่ อำเภอมือง จังหวัด
กาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุวิมล ธีรร. (2561). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ร้อยเอ็ด.
- สุวิมล วองวานิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิต
คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
_____. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- อนุชิต โมพันดุง. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาล
นครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการจัดการภาครัฐ).
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อภิเดช สิทธิพรหม. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. (วารสารอิเล็กทรอนิกส์การ
เรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- อารีรัตน์ ศรีชมภู, วลัยพร ศิริภิรมย์. (2560). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกองค์กรของ
ครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา การจัดการ
และความเป็นผู้นำทางการศึกษา ครุศาสตร์*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อิสรพล ปิ่นขจร และจีระ ภูดี. (2556). การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, มหาวิทยาลัยนครพนม*.
- Barrow, R. and ed Milburn G. (1990). *a Critical Dictionary of Educational Concepts*.
(2 nd ed.) New York:Teach College Press.
- Cohen J.M., Uphoff N.T. (1980). *Rural Development Participation: Concept and
Measure For Project Development committee Center For International
Studies*. Cornell University.
- Cohen J.M. & Uphoff N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and
Measure For Project Design Implementation and Evaluation*. Rural
Development Committee Center for international Studies. New York:
Cornell University Press.
- Dellicolli, J. M. (1999). *Attitudes and perspectives of uninvolved middle school
parent regarding the concept of school involvement*. Retrieved from.
<http://www.storyline.org>.
- Dunster K., J.Andrew, (1996). *Dictionary of Natural Resource Management. Canada:*
University of British Columbia.
- Gold, S. E. (2000). *Community organizing at a neighborhood high school: Promises
and dilemmas in building parent-educator partnership and
collaborations*. Pro Quest Digital Dissertations, 60(7), 295.
- Kaufman.R. and F.W. English, (1981). *Needs Assessment Concept and Application*.
(3rd ed.) United states of America: Education technology.
- Mckillip J. (1987). *Need Analysis Tools for the Human Services and Education*.
Newbury Park, Sage Publications.
- Putti, (1987). *Work values and organizational commitment*. A study in the Asian
context. Human Relations. 4(2): 275-288.
- Reviere R. and others, (1996). *Needs Assessments a Creative and Practical guide for
social scientists*. United State of America: Taylor &Francis.

- Stufflebeam D.L. and others, 1985. *Conducting Educational Needs Assessment*.
United State of America: Kluwer academic.
- Suarez T. M. (1990). *Needs Assessment Studies*. In *The International Encyclopedia of Educational Evaluation*. New York: Pergamon.
- Townsend, G. M. (1999). *An exploratory study of factors that influence parent participation in parent involvement programs and the scholastic success of their children at an elementary school*. *Dissertations Abstracts International*, 32(5), 265.
- United Nations, (1981). *Yearbook of International Trade Statistics*. United Nations: UN Press.
- WHO and UNICEF, (1978). *Strategies Utilized by School Superintendents in Establishing Participatory Linkages with the district Community*. New York: The University of Wisconsin.
- Witkin B. R. and J. W. Altschuld, (1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*. Thousand Oaks: sage Publications.

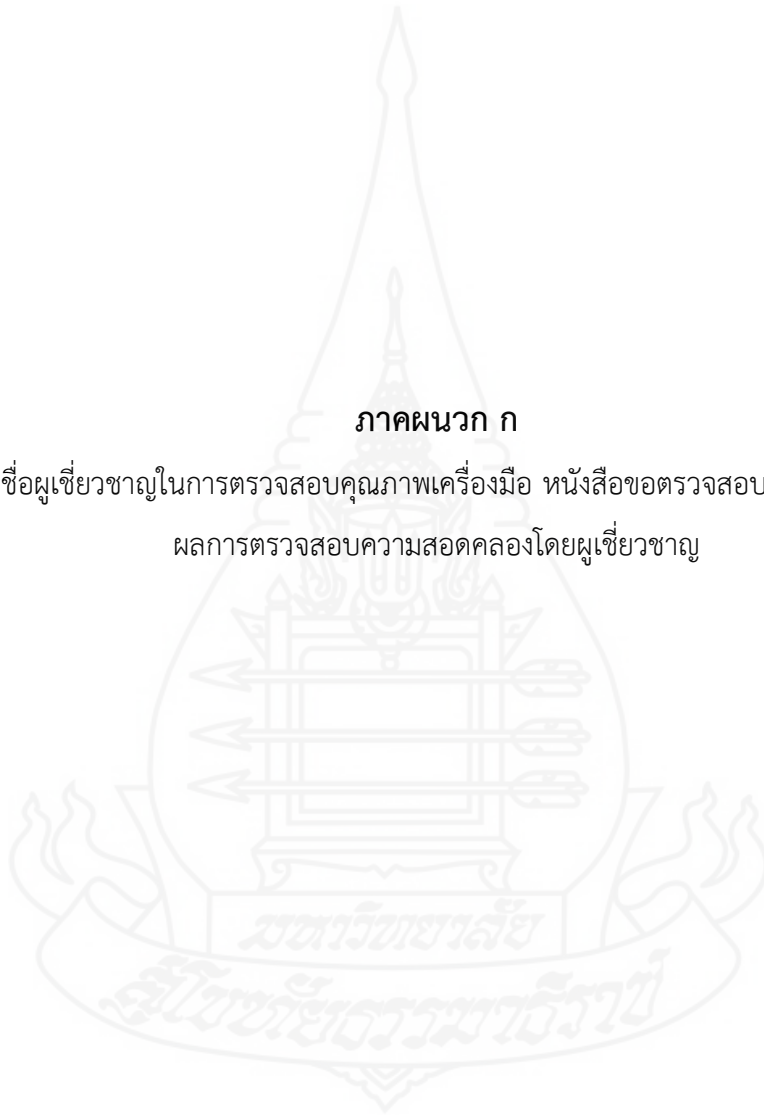
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หนังสือขอตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ผลการตรวจสอบความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ชื่อ นางสาวเกศอุมา นาควารี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวงษ์ภาคน์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดวงษ์ภาคน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เทคโนโลยีและการสื่อสาร
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา เป็นวิทยากรอบรมการพัฒนาบุคลากร
 ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และเป็นคณะกรรมการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 อ่างทอง กลุ่มเสริมการจัดการศึกษา

2. ชื่อ นายกฤษณะ พงษ์นิล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไชยสิทธิ์ธาราม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดไชยสิทธิ์ธาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ด้านการบริหารการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เป็น
 ประธานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจังหวัดอ่างทอง เป็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
 2561 ถึง 2563 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. ชื่อ นางสาวพรรณวิพา เพ็ชรสวัสดิ์ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลสระโบสถ์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนอนุบาลสระโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
 เขต2
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นผู้ช่วยนักวิจัยในงานวิจัย มศว.ร่วมกับ กยศ.

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (น)/ ๑๓๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๕ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวเกศอุมา นาควารี (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวงษ์ภาคน์)
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย ๑ ชุด
๒. ตารางกำกับการสร้างเครื่องมือและการประเมินความตรงของเครื่องมือ ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้า
อิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ
ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ
นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๑๙๓-๒๔๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (น)/ ๑๓๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๕ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายกฤษณะ พงษ์นิล (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไชยสิทธิ์อาราม)
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย ๑ ชุด
๒. ตารางกำกับการสร้างเครื่องมือและการประเมินความตรงของเครื่องมือ

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้า
อิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การบริหารการศึกษา และวิจัยทางการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย
สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๑๙๓-๒๔๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (น)/ ๑๓๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๕ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวพรรณวิภา เพ็ชรสวัสดิ์ (ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลสระโบสถ์)
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย ๑ ชุด
๒. ตารางกำกับการสร้างเครื่องมือและการประเมินความตรงของเครื่องมือ

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามโครงการการศึกษาค้นคว้า
อิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ
ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ
นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

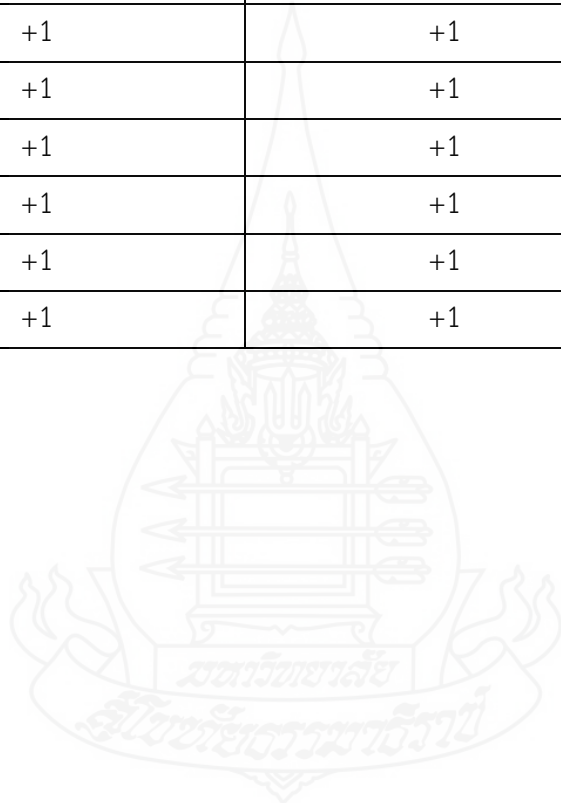
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๖๑๙-๓๒๔๕

ตารางสรุปความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ งานวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
 ผู้วิจัย นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ หลักสูตร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ผอ.เกษุมมา นาควารี	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ผอ.ภฤษณะ พงษ์นิล	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 นางสาวพรรณวิพา เพ็ชรสวัสดิ์	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
				-1	0	+1	
1.	0	+1	+1	0	0	3	1
2.	0	+1	+1	0	0	3	1
3.	+1	0	+1	0	1	2	0.67
4.	+1	+1	+1	0	0	3	1
5.	+1	+1	+1	0	0	3	1
6.	+1	+1	+1	0	0	3	1
7.	+1	+1	+1	0	0	3	1
8.	+1	+1	+1	0	0	3	1
9.	+1	+1	+1	0	0	3	1
10.	+1	+1	+1	0	0	3	1
11.	+1	+1	+1	0	0	3	1
12.	+1	+1	+1	0	0	3	1
13.	+1	+1	+1	0	0	3	1
14.	+1	+1	+1	0	0	3	1

15.	+1	+1	+1	0	0	3	1
16.	0	+1	+1	0	1	2	0.67
17.	+1	+1	+1	0	0	3	1
18.	+1	+1	+1	0	0	3	1
19.	+1	+1	+1	0	0	3	1
20.	+1	+1	+1	0	0	3	1
21.	+1	+1	+1	0	0	3	1
22.	+1	+1	+1	0	0	3	1
23.	+1	+1	+1	0	0	3	1
24.	+1	+1	+1	0	0	3	1

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ความเที่ยง

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	29	96.7
	Excluded ^a	1	3.3
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	48

ภาคผนวก ค
เครื่องมือวิจัยระยะที่ 1

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้วิจัย นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พร้อมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา สถานภาพของท่านในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4. แบบสอบถามฉบับนี้ให้สำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่และการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์

นักศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย [] หนข้อความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

ชาย หญิง

อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี

สถานภาพของท่านในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ประธานกรรมการ
- กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้ปกครอง
- กรรมการที่ เป็นผู้แทนครู
- กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน
- กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- กรรมการที่ เป็นผู้แทนศิษย์เก่า
- กรรมการที่ เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนา
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

- สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียน จำนวน 1-120 คน)
- สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียน จำนวน 121-299 คน)
- สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียน จำนวน 300 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับกรณีที่มีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เป็น สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของท่าน โดยได้กำหนดค่าคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

คำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านวิชาการ										
1. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน										
2. ท่านให้ข้อมูล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การรับประเมินจากภายนอก										
3. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการวางแผนงานด้านวิชาการของโรงเรียน										
4. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน										
5. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน										
6. ท่านให้ความเห็นชอบ ในเรื่องของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน										
7. ท่านให้ความเห็นชอบในกรณีที่โรงเรียนนำรายวิชาเพิ่มเติมมาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรในโรงเรียน										

คำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการบริหารงานบุคคล										
20. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน										
21. ท่านให้ความเห็นชอบการวางแผน การบริหารงาน การศึกษาในโรงเรียน										
22. ท่านให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน										
23. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษา										
24. ท่านเสนอแนวทาง วิธีการ การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก โรงเรียน										

.....

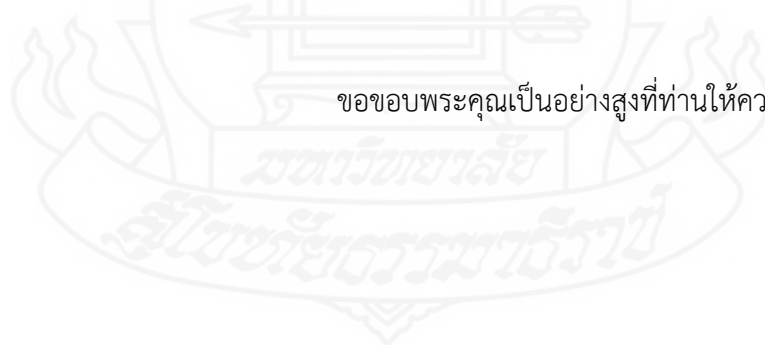
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์

ภาคผนวก ง

การวิจัยระยะที่ 2 หนังสือขอความอนุเคราะห์วิจัย

รายชื่อผู้รวมการสนทนากลุ่ม

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายโสธส มั่นดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายณรงค์ สังข์สอาด

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายทศวรรษ ขวัญอยู่

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาถ แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายชัยวัฒน์ มั่นอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายจิรทิพย์ ทวีสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนคติและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายโกศล ทิมบ่อแร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางการดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นางปรียาภรณ์ อินทรถาวร

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

ที่ อว 0602.16 (น)/ 286

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นางสุกัญญา นาคสัมฤทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยนางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งขณะนี้นักศึกษาดำเนินการวิจัยมาถึงขั้นการยกร่างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำเป็นต้องอาศัยทัศนะและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-986-4449

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

1. ชื่อ นายโสธร มั่นดี
 สถานที่ทำงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ถนน เทศบาล 15 ตำบล บางแก้ว อำเภอเมืองอ่างทอง อ่างทอง 14000
 วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
2. ชื่อ นายณรงค์ สังข์สะอาด ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ถนน เทศบาล 15 ตำบล บางแก้ว อำเภอเมืองอ่างทอง อ่างทอง 14000
 วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
 ตำแหน่งปัจจุบัน ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. ชื่อ นายทศวรรษ ขวัญอยู่ ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะ ชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดท่าตลาด 117 ซอย 3 หมู่ 1 ตำบล บ่อแร่ อำเภอ โพธิ์ทอง อ่างทอง 14120
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
 วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนวัดท่าตลาด

4. ชื่อ นายชัยวัฒน์ มั่นอก ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดแปดแก้ว (สหพันธ์พุฒระชัยกุล) หมู่ที่ 1 บ้านแปดแก้ว ตำบล หัวตะพาน
 อำเภอวิเศษชัยชาญ อ่างทอง 14110 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
 วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแปดแก้ว(สหพันธ์พุฒระชัยกุล)
5. ชื่อ นายจิริทีปต์ ทวีสุข
 สถานที่ทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลราชสถิต หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย
 จังหวัดอ่างทอง 14140
 วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลราชสถิต ประธานกรรมการ
 สถานศึกษา
 ตำแหน่งปัจจุบัน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราชสถิต
6. ชื่อ นายโกศล ทิมบ่อแร่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอินทประมูล
 สถานที่ทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลอินทประมูล หมู่ที่ 3 ตำบล อินทประมูล อำเภอ โพธิ์
 ทอง จังหวัดอ่างทอง 14120
 วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ บริหารส่วนตำบลอินทประมูล ประธานกรรมการสถานศึกษา
 ตำแหน่งปัจจุบัน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราชสถิต
7. ชื่อ นางปรียาภรณ์ อินทรถาวร
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดท่าตลาด 117 ซอย 3 หมู่ 1 ตำบล บ่อแร่ อำเภอ โพธิ์ทอง อ่างทอง
 14120
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
 วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 ตำแหน่งปัจจุบัน ครู ชำนาญการ โรงเรียนโรงเรียนวัดท่าตลาด

8. ชื่อ นางสุกัญญา นาคสัมฤทธิ์ ครู ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดเชิงหวาย หมู่ 4 ต.หัวไผ่ อ.เมือง จ.อ่างทอง 14000
วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประสบการณ์หรือความชำนาญ สอนคณิตศาสตร์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ตำแหน่งปัจจุบัน ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดเชิงหวาย

ภาคผนวก จ
เครื่องมือวิจัยระยะที่ 2

แบบพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้วิจัย นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะฉบับนี้ เป็นเครื่องมือการวิจัย ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2. เครื่องมือนี้ มีจุดประสงค์เพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

3. ขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ ด้วยการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามกรณี ดังนี้

เกณฑ์ในการพิจารณา

1) ให้ใส่ ✓ ลงในช่อง เหมาะสม เมื่อพิจารณาว่า เห็นด้วยกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา

2) ให้ใส่ ✓ ลงในช่อง ไม่เหมาะสม เมื่อพิจารณาว่า ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ ซึ่งสามารถเขียนข้อเสนอแนะได้ทั้งกรณีที่เห็นว่าเหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

5. ผู้วิจัยได้แนบเอกสารประกอบการพิจารณามาด้วย 1 ฉบับ โดยเอกสารดังกล่าว เป็นการสรุปผลการศึกษาความต้องการจำเป็น (การวิจัยระยะที่ 1) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความเหมาะสมและให้ความเห็นเพิ่มเติมต่อร่างข้อเสนอแนะดังกล่าว

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์

นักศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(ร่าง) แบบพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

จากการสรุปผลการศึกษาความต้องการจำเป็น (การวิจัยระยะที่ 1) ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแนบ				
ขอความกรุณาท่านพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านวิชาการ				
1.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนในทุกชั้นตอน			
2.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน			
3.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อรับการประเมินจากภายนอก			
4.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบริหารงานวิชาการของโรงเรียน			
	อื่น ๆ (โปรดระบุ)			

จากการสรุปผลการศึกษาความต้องการจำเป็น (การวิจัยระยะที่ 1) ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแนบ				
ขอความกรุณาท่านพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านงบประมาณ				
5.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน			
6.	โรงเรียนต้องขอความเห็นชอบในการขอตั้งงบประมาณของโรงเรียนจากคณะกรรมการสถานศึกษา			
7.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการรายจ่ายของโรงเรียน			
8.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการขอโอนงบประมาณของโรงเรียน			
9.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของโรงเรียน			
10.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการระดมทรัพยากร เพื่อการบริหารโรงเรียน			
11.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบเกี่ยวกับการลงทุน เพื่อการศึกษาของโรงเรียนจากคณะกรรมการสถานศึกษา			

<p>จากการสรุปผลการศึกษาความต้องการจำเป็น (การวิจัยระยะที่ 1) ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแนบ</p> <p>ขอความกรุณาท่านพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง</p>				
ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านงบประมาณ				
12.	โรงเรียนขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษา ในการกำหนด แนวทางและวิธีการจัดหาผลประโยชน์จาก ทรัพย์สินของโรงเรียน			
	อื่น ๆ (โปรดระบุ)			

<p>จากการสรุปผลการศึกษาความต้องการจำเป็น (การวิจัยระยะที่ 1) ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแนบ</p> <p>ขอความกรุณาท่านพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง</p>				
ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านบริหารงานบุคคล				
13.	โรงเรียนควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแล การบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของต้นสังกัด			
14.	โรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน			
	อื่น ๆ (โปรดระบุ)			

<p>จากการสรุปผลการศึกษาความต้องการจำเป็น (การวิจัยระยะที่ 1) ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแนบ</p> <p>ขอความกรุณาท่านพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง</p>				
ที่	แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
ด้านบริหารงานทั่วไป				
15.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน			
16.	โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทำแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน			
17.	โรงเรียนควรมีระบบในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากคณะกรรมการสถานศึกษา			
18.	โรงเรียนควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกโรงเรียน			
19.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีระเบียบในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการฝึกอบรมและการเข้าไปศึกษาดูงาน			
	<p>อื่น ๆ (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>			

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์

Statistics

		เพศ	อายุ	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง	ขนาด รร.
N	Valid	279	279	279	279	279
	Missing	0	0	0	0	0

Frequency Table

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	169	60.57	60.57	60.57
	หญิง	110	39.43	39.43	100.00
	Total	279	100.00	100.00	

		อายุ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่า 30 ปี	9	3.23	3.23	3.23
	30-39 ปี	64	22.94	22.94	26.16
	40-49 ปี	91	32.62	32.62	58.78
	50 ปีขึ้นไป	115	41.22	41.22	100.00
	Total	279	100.00	100.00	

		วุฒิการศึกษา			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ประถมศึกษา	7	2.51	2.51	2.51
	มัธยมศึกษา	53	19.00	19.00	21.51
	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	168	60.22	60.22	81.72
	สูงกว่าปริญญาตรี	51	18.28	18.28	100.00
	Total	279	100.00	100.00	

ตำแหน่ง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ประธานกรรมการ	36	12.90	12.90	12.90
	กรรมการที่ เป็นผู้แทน ผู้ปกครอง	35	12.54	12.54	25.45
	กรรมการที่ เป็นผู้แทนครู	28	10.04	10.04	35.48
	กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กร ชุมชน	32	11.47	11.47	46.95
	กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	33	11.83	11.83	58.78
	กรรมการที่ เป็นผู้แทนศิษย์ เก่า	35	12.54	12.54	71.33
	กรรมการที่ เป็นผู้แทน พระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทน องค์กรศาสนา	19	6.81	6.81	78.14
	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	26	9.32	9.32	87.46
	ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ	35	12.54	12.54	100.00
	Total	279	100.00	100.00	

ขนาด รร.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	สถานศึกษาขนาดเล็ก	221	79.21	79.21	79.21
	สถานศึกษาขนาดกลาง	49	17.56	17.56	96.77
	สถานศึกษาขนาดใหญ่	9	3.23	3.23	100.00
	Total	279	100.00	100.00	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
ประกันคุณภาพภายใน สภาพปัจจุบัน	279	4.01	.673
ประเมินจากภายนอก สภาพ ปัจจุบัน	279	4.01	.699
วางแผนวิชาการ สภาพ ปัจจุบัน	279	4.13	.646
ส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร สภาพปัจจุบัน	279	4.01	.689
เห็นชอบพัฒนาหลักสูตร สภาพปัจจุบัน	279	4.15	.653
พัฒนาระบบประกันคุณภาพ สภาพปัจจุบัน	279	4.13	.657
เห็นชอบรายวิชาเพิ่มเติม สภาพปัจจุบัน	279	4.15	.643
ผลรวมสภาพปัจจุบันด้าน วิชาการ	279	4.0860	.60420
ความเห็นชอบทำแผน งบประมาณ สภาพปัจจุบัน	279	4.15	.660
เห็นชอบคำขอตั้ง งบประมาณ สภาพปัจจุบัน	279	4.18	.672
เห็นชอบแผนปฏิบัติการใช้ จ่ายเงิน สภาพปัจจุบัน	279	4.15	.683
เห็นชอบการขอโอน งบประมาณ สภาพปัจจุบัน	279	4.08	.710

การขอเปลี่ยนแปลง งบประมาณ สภภาพปัจจุบัน	279	4.09	.714
วิธีการการระดมทรัพยากร สภภาพปัจจุบัน	279	4.16	.678
การลงทุนเพื่อการศึกษา สภภาพปัจจุบัน	279	4.14	.672
วิธีการจัดหาผลประโยชน์ สภภาพปัจจุบัน	279	4.14	.667
ผลรวมสภภาพปัจจุบันด้าน งบประมาณ	279	4.1366	.63754
คำแนะนำในการบริหารงาน บุคคล สภภาพปัจจุบัน	279	3.99	.684
การวางแผนอัตรากำลัง สภภาพปัจจุบัน	279	4.11	.677
ข้อคิดเห็นบริหารงานบุคคล สภภาพปัจจุบัน	279	3.99	.699
ปฏิบัติในกรอบตามที่ กฎหมาย สภภาพปัจจุบัน	279	4.06	.696
ผลรวมสภภาพปัจจุบันด้าน บุคคล	279	4.0367	.62455
กำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ สภภาพปัจจุบัน	279	4.05	.647
วางแผน การบริหารงาน การศึกษา สภภาพปัจจุบัน	279	4.15	.660
เห็นชอบแผนการรับนักเรียน สภภาพปัจจุบัน	279	4.17	.634
เสนอแนวทางการระดม ทรัพยากร สภภาพปัจจุบัน	279	4.09	.670
เสนอแนวทางการจัดตั้ง ยุบ รวม สภภาพปัจจุบัน	279	4.01	.770

ผลรวมสภาพปัจจุบันด้าน บริหารทั่วไป	279	4.0946	.59754
ผลรวมทั้งหมดของสภาพ ปัจจุบัน	279	4.0885	.57909
ประกันคุณภาพภายใน สภาพที่พึงประสงค์	279	4.42	.529
ประเมินจากภายนอก สภาพ ที่พึงประสงค์	279	4.43	.517
วางแผนวิชาการ สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.53	.528
ส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร สภาพที่พึงประสงค์	279	4.46	.527
เห็นชอบพัฒนาหลักสูตร สภาพที่พึงประสงค์	279	4.52	.535
พัฒนาระบบประกันคุณภาพ สภาพที่พึงประสงค์	279	4.52	.535
เห็นชอบรายวิชาเพิ่มเติม สภาพที่พึงประสงค์	279	4.51	.536
ผลรวมสภาพพึงประสงค์ ด้านวิชาการ	279	4.4834	.47596
ความเห็นชอบทำแผน งบประมาณ สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.60	.539
เห็นชอบคำขอตั้ง งบประมาณ สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.58	.549
เห็นชอบแผนปฏิบัติการใช้ จ่ายเงิน สภาพที่พึงประสงค์	279	4.58	.550

เห็นชอบการขอโอน งบประมาณ สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.51	.587
การขอเปลี่ยนแปลง งบประมาณ สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.52	.568
วิธีการการระดมทรัพยากร สภาพที่พึงประสงค์	279	4.57	.557
การลงทุนเพื่อการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์	279	4.56	.577
วิธีการจัดหาผลประโยชน์ สภาพที่พึงประสงค์	279	4.56	.590
ผลรวมสภาพพึงประสงค์ ด้านงบประมาณ	279	4.5600	.52765
คำแนะนำในการบริหารงาน บุคคล	279	4.43	.558
การวางแผนอัตรากำลัง สภาพที่พึงประสงค์	279	4.49	.535
ข้อคิดเห็นบริหารงานบุคคล สภาพที่พึงประสงค์	279	4.41	.548
ปฏิบัติในกรอบตามที่ กฎหมาย สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.42	.594
ผลรวมสภาพพึงประสงค์ ด้านบุคคล	279	4.4382	.51635
กำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ สภาพที่พึงประสงค์	279	4.48	.549
วางแผน การบริหารงาน การศึกษา สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.55	.553

เห็นชอบแผนการรับนักเรียน สภาพที่พึงประสงค์	279	4.51	.562
เสนอแนวทางการระดม ทรัพยากร สภาพที่พึง ประสงค์	279	4.52	.548
เสนอแนวทางการจัดตั้ง ยุบ รวม สภาพที่พึงประสงค์	279	4.41	.724
ผลรวมสภาพพึงประสงค์ ด้านบริหารทั่วไป	279	4.4953	.50374
ผลรวมทั้งหมดของสภาพที่ พึงประสงค์	279	4.4942	.47017
Valid N (listwise)	279		

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวพิมพ์รัตน์ ปัทมโรจน์
วัน เดือน ปี เกิด	27 พฤศจิกายน 2527
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	2550 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ทั่วไป-ธุรกิจงานประดิษฐ์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร 2553 สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดวงษ์ภาคณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.1

